

TA DOKUMENT PREDSTAVLJA IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI, KI NASLAVLJAJO VARUHINGO PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV, IN JE NAMENJEN ZGOLJ ZA INTERNO RABO, ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJE. NJEGOVE VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

PREDSTAVITEV ODZIVOV OBČINSTVA

marec 2012

V mesecu marcu se je zvrstilo kar **75 odzivov občinstva**, od tega 7 preko telefona, 6 preko klasične pošte in 62 preko elektronske pošte.

Največ pritožb se nanaša na **Razvedrilni program**. 32 kritik je izražalo ogorčenje zaradi nastopov določenih voditeljev na prireditvi Viktorji 2011. Po mnenju gledalcev in gledalk so nastopajoči zlorabili oder slavnostne podelitve nagrad za navijaško politično propagando, predvsem v prid potrditvi novega predlaganega družinskega zakonika na referendumu. Negativni odzivi izpričujejo nestrinjanje z odločitvijo odgovornih na TV Sloveniji, da omogočijo prenos dogodka po scenariju, ki je vseboval tako očitno politično pristransko oglaševanje stališč le določenega dela javnosti. Nekateri pritožniki so tudi dodatno opozarjali, da je bil s takšno potezo kršen pravilnik iz zakona o medijih, ki jasno opredeljuje in zavezuje nacionalni javni medij k uravnoteženemu in nepristranskemu podajanju vsebin, ki so predmet polemike v obdobju predreferendumske ali predvolilne kampanje. Generalni direktor RTV Slovenije je za javnost podal izjavo, s katero je izrazil zavedanje o kršenju medijskega zakona in se opravičil za nastalo situacijo. Scenarij, kakršnega je vodstvo potrdilo, naj ne bi vseboval spornih vsebinskih delov. Še vedno pa ostajajo odprta nekatera vprašanja. Ali so bile spremembe scenarija res tako drastične? Ali si je kdo ogledal prireditev vsaj na zadnji vaji, kjer bi bile verjetno spremembe v scenariju že opazne? ... Zaradi zapletov je bila s programa umaknjena ponovitev, iz spletnega arhiva pa posnetek prireditve do izteka referendumskega in volilnega molka. Več pritožb se je zvrstilo tudi zaradi omenjene poteze, saj so nekateri pritožniki dojemali preprečevanje možnosti ogleda posnetka prireditve kot neupravičeno cenzuro. Vseeno v tem primeru o cenzuri ne bi bilo mogoče govoriti, saj je bil ogled spet omogočen po referendumu.

Še vedno se vrstijo pritožbe tudi zaradi površnega govora s strani voditeljice oddaje Ugani, kdo pride na večerjo!. Kritično oceno o vedno bolj nezadovoljivi kvaliteti je prejela tudi oddaja Na zdravje!, a tokrat se je odzvala še Zveza ljudskih tradicijskih skupin, kjer člani menijo, da je način vključevanja folklornih skupin v oddajo poniževalen in ignorantski, saj njihovo delovanje ni prikazovano na zadovoljivem nivoju, zaradi česar je občinstvo lahko zavedeno o pravi naravi in kakovosti folklornih dejavnosti na Slovenskem.

Kritike v okviru Informativnega programa so naslavliale več različnih oddaj: *Odkrito*, *Pogledi Slovenije*, *Studio City*, *Odmevi in Utrip*. Gledalci in gledalke večinoma izpovedujejo nezadovoljstvo z načinom vodenja oddaj ali komentiranja. Menijo, da voditelji (*Odkrito*, *Pogledi Slovenije*) prevečkrat vskočijo gostom v besedo ob neprimernem trenutku, s čimer sogovornike dekoncentrirajo, občinstvo pa ne sliši marsičesa, kar bi bilo zanimivo in relevantno. Voditelji se preveč posvečajo svojim besedam in premalo prisluhnejo vsebinam gostov. Izraženi so tudi občutki o pristranskem vodenju oddaje ali neprimernem komentiranju (*Odmevi*, *Utrip*, *Studio City*).

Na splošno največ odzivov na vse medije (TV, Ra in MMC) in po posameznih programih, poleg kritik zaradi prireditve Viktorji 2011, priča o domnevno neustreznem, nekvalitetnem ali pristranskem delu

novinarjev. Temu področju soustvarjanja programov bi morali zato v bodočnosti posvečati še večjo pozornost.

TELEVIZIJA SLOVENIJA

Onemogočeno oddajanje programov v tujini

1. **A. S.:**

Pozdravljeni, gospa Molk!

Verjetno se ne spomnite več najinega dopisovanja v letu 2009 (navajam ga spodaj), žal pa ugotavljam, da se nam tri leta kasneje v Makedoniji dogaja podobna zgodba kot takrat v Črni gori. Prejeli smo obvestilo Veleposlaništva RS v Skopju, da je 7. marca 2012 na makedonskem Svetu za radiodifuzijo potekal sestanek, ki se ga je udeležil tudi slovenski diplomat g. Ristič, na katerem so razpravljali o težavah pri oddajni javnih TV programov s področja nekdanje SFRJ na območju Republike Makedonije - prišlo je namreč do prenehanja oddajanja omenjenih TV programov pri večini kabelskih operaterjev v RM.

EBU naj bi preko ZAMP (organizacija za kolektivno upravljanje glasbenih pravic, ki po pogodbi opravlja tudi druge zadeve s področja varovanja avtorskih pravic) v RM zagotavljala varovanje avtorskih pravic in sklepala pogodbe s posameznimi kabelskimi operaterji, po katerih le-ti plačujejo določeno odškodnino posameznim nacionalnim TV servisom. Vpleteni strani se ne moreta dogovoriti za ceno in druge pogoje poslovanja (ZAMP naj bi jim poleg previsoke cene vsiljeval še druge TV postaje, ki operaterjem zgolj jemljejo prostor). Na koncu srečanja so se udeleženci dogovorili, da naj bi posamezna veleposlaništva skušala vplivati na nacionalne TV servise, da bi se slednji preko EBU začasno odpovedali zahtevkom iz naslova avtorskih pravic, medtem pa bi se ZAMP in operaterji dogovorili za obojestransko sprejemljive pogoje.

Predstavnik črnogorske ambasade je pri tem povedal, da je TVČG v zvezi s tem že podala pritrdilno mnenje.

Veleposlaništvo RS v Skopju se je po pomoč med drugim obrnilo na Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu. Zadeva je zelo pomembna z vidika slovenskih nacionalnih interesov, saj imamo v RM poleg slovenske narodne skupnosti tudi veliko število slovenskih podjetij, zato se obračam na Vas, da posredujete in naredite vse, kar je potrebno, da bi se program RTV SLO lahko normalno videl v Makedoniji (in seveda tudi drugih državah bivše Jugoslavije, to očitno postaja kroničen problem, ki zelo škoduje našim interesom).

Prepričani smo, da je naš program dovolj kvaliteten in v tej regiji tudi relevanten, da bi morali storiti vse, da bi bil dostopen čim širši množici gledalcev.

Luka Rupnik:

Spoštovani,

pojasnjujemo, da gre za zaplet v zvezi z pobiranjem nadomestil za prenos pravice do kabelske retransmisije (v nadaljevanju: nadomestilo) kot sorodne pravice RTV organizacij. Pravna podlaga za pobiranje nadomestila je nacionalna zakonodaja s katero je država implementirala evropsko ti. sat-cab direktivo (Directive 93/83/EEC). Z namenom zbiranja in razdeljevanja nadomestila smo članice

EBU, za posamezna območja (beri: države) pooblastile posebne koordinatorje, ki sklepajo in nadzirajo izvajanje sporazumov na podlagi katerih se to nadomestilo pobira in deli. Gre za ti. GLA (global licencing agreement) sporazume. Koordinator nacionalnih RTV organizacij, članic EBU, za območje Republike Makedonije je predstavnik hrvaške HRT.

Na podlagi poizvedb, ki smo jih opravili pri našem koordinatorju, vas obveščamo, da smo članice EBU z makedonskimi kabelskimi operaterji, začele pogajanja za sklenitev novega GLA sporazuma v mesecu oktobru 2010. Zaradi trmastega vztrajanja treh (kasneje dveh) makedonskih kabelskih operaterjev na svojih stališčih, smo pogajanja skušali pospešiti oziram nasploh uspešno zaključiti celo z dopisovanjem z makedonskim ministrstvom za kulturo, z postopkom mediacije, ne nazadnje pa so bila naša pogajanja tudi predmet preiskovalnega postopka makedonskega Urada za preprečevanje omejevanja konkurence. V določeni točki smo se članice odločile dolgotrajna pogajanja zaključiti in v tem trenutku imamo GLA sporazum podpisan s strani vsek makedonskih kabelskih operaterjev, razen dveh. Ukrep s katerim je makedonska kolektivna organizacija prepovedala kabelsko retransmisijo se tako nanaša zgolj na dva operaterja in spričo dejstva, da članice EBU na območju Makedonije nastopamo skupaj z organizacijo, ki ščiti pravice privatnih televizij (VG Media), se prepoved ZAMP-a nanaša tako na programe privatnih TV hiš, kakor tudi programe članic EBU.

Na dalje vas obveščamo, da je po naših neuradnih informacijah ena izmed naših članic podpisala individualen sporazum z kabelskima operaterjema in tako preprečila prepoved prenašanja, vendar ocenjujemo, da je to iz cele vrste razlogov neprimerno.

Ne nazadnje želimo poudariti, da na RTV Slovenija obžalujemo, da je prišlo do takšne situacije in podpiramo prizadevanja našega koordinatorja v naporih za sklenitev GLA sporazuma, hkrati pa opozarjamo, da je kabelsko prenašanje programov RTV Slovenija brez ustrezno urejenih pravnih razmerij nedopustno. RTV Slovenija bo svoje interese pri uveljavljanju pravice do nadomestila na območju Republike Makedonije, še naprej uveljavljala v okviru skupine EBU.

Zagotovo je tako v poslovnem interesu kot v interesu javne službe RTV Slovenija, da se naši programi vidijo kar se da daleč, je pa vse skupaj tudi stvar pogajanj - in tu je vedno tudi nekaj robotosti.

A.S. odgovarja:

Spoštovana gospa Molc,

hvala za odgovor, ki ga bom posredujem tudi v vednost svojim nadrejenim in naši ambasadi v Skopju. Želim vam, da boste dovolj "robati" in uspešni pri pogajanjih, da bomo lahko program TV Slovenija videli širom bivše skupne države.

Ker sem precej pogosto po službeni dolžnosti v državah, nastalih na ozemlju bivše Jugoslavije, sem velikokrat (negativno) presenečen in razočaran nad odnosom tamkajšnjih kabelskih operaterjev do slovenskih programov (in še posebej programov TV Slovenija). Prepričan sem tudi, da se v Sloveniji absolutno premalo zavedamo, kakšna škoda se s tem povzroča našemu jeziku in kulturi nasploh, našim izseljencem pa še posebej. Slovenija je po vseh dostopnih podatkih vodilni investitor v regiji, pri tem pa na primer gostje hotelov, ki so tam najverjetneje prav po službeni dolžnosti, v devetih od desetih primerov v hotelskih sobah nimajo možnosti videti niti enega slovenskega programa. To lahko potrdim iz osebne izkušnje...

Neuravnotežena glasnost zvoka - *glasbena podlaga*

1. **N. N.:**

K temu, da se oglasim, me je vzpodbudilo, ker se Janez Lombergar hvali, da se je gledanost programa povečala. Glasbena podlaga pri govornih oddajah je nevzdržna in skuša preglasiti temo pogovora.

2. **N. S.:**

“Pritožujem se zaradi nenekomerne glasnosti programov”.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Obširnejše pojasnilo je dostopno v januarskem poročilu, kjer je tudi pojasnjeno, da se odgovorni problema zavedajo in da je problematika težje odpravljiva, kot bi si lahko mislili, vendar se v kratkem obeta izpopolnitev na tem področju. Je pa res, da se nezadovoljiva kvaliteta pri uravnotežanju zvoka vleče že absolutno predolgo.

Preveč nastopov skupine Čuki

1. **N. N.:**

Vse preveč je na vaši televiziji tudi nastopov Čukov.

INFORMATIVNI PROGRAM

ODKRITO

Neprimerno vodenje oddaje

1. **I. K.:**

Težko je gledati in poslušati voditeljico, ki ne dopušča, da bi gostje oddaje povedali to kar poznajo in razumejo, bolje kot ona sama.

Njene pripombe, vpadanje v besedo in poslušanje njenih mnenj, mene kot gledalca ne zanimajo. Na goste je nespoštljivo kazala s svinčnikom in jim s tem nakazala, da se lahko oglasijo... Čudi me toleranca gostov, ki potrpežljivo prenašajo njeno vpadanje v besedo in izražanje njenih mnenj. Prav je da postavlja provokativna vprašanja, vendar naj dovoli gostom, da nanje tudi odgovorijo. Za gledalca je zelo moteče, ko voditelj agresivno prekinja in vpada v besedo in ko govori več ljudi hkrati.

Tema me je zanimala, vendar nisem dobila odgovorov, ki so jih gostje bili pripravljeni povedati. Ne razumem zakaj tako perečim temam posvečajo novinarji, voditelji in režiserji tovrstnih oddaj tako površen in tako rutinski pristop?

2. **J. Z.:**

Kot našo "zaščitnico" (gledalcev) Vas prosim, da malo pogledate, kako nekateri tv voditelji vodijo svoje oddaje, na primer, kako sogovornikom skačejo v besedo in jih prekinjajo na zelo nedostojen in moteč način. Pri tem mislim na gospoda Slaka v Pogledih Slovenije in gospo Tanjo Gobec v sinočnji oddaji Odkrito, na primer. To ni verjetno moteče le za njihove sogovornike, ki jih dekoncentrirajo in motijo, še bolj je za gledalce, preprosto, zelo ne kulturno je.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Voditelji pogovornih oddaj bi morali imeti posebej izostren občutek, kdaj je umestno prekiniti gosta s kakšnim relevantnim podvprašanjem, da bi bila lažje izražena določena misel, in kdaj vpadanje v besedo izpade moteče, ker gosta dekoncentrira, občinstvo pa ni deležno zanimivih mnenj ali informacij. Verjetno se takšno neustrezno vodenje pogovora dogaja v primerih, ko je voditelj preveč obremenjen s svojim nastopom in vsebinskim planom, zaradi česar gostom težje sproščeno prisluhne in se prepusti toku pogovora, kakor se sam ponuja. Ja, za gledalce brez dvoma moteč pristop. Pritožba bo posredovana voditeljema.

POGLEDI SLOVENIJE

Nepprimerno vodenje oddaje

1. **J. Z.:**

Kot našo "zaščitnico" (gledalcev) Vas prosim, da malo pogledate, kako nekateri tv voditelji vodijo svoje oddaje, na primer, kako sogovornikom skačejo v besedo in jih prekinjajo na zelo nedostojen in moteč način. Pri tem mislim na gospoda Slaka v Pogledih Slovenije in gospo Tanjo Gobec v sinočnji oddaji Odkrito, na primer. To ni verjetno moteče le za njihove sogovornike, ki jih dekoncentrirajo in motijo, še bolj je za gledalce, preprosto, zelo ne kulturno je.

2. **N. N.:**

... zelo pa me moti gospod Uroš Slak. Malo se je sicer izboljšal in vem, da je težko spremeniti stil, vendar v vsakem stavku poslušati po trikrat "ne", "ne", "ne", to pa je nevzdržno. Naj se tega skuša odvaditi."

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Voditelj bi moral retoriko izpiliti, k čemur sodi tudi samoomejevanje pri uporabi mašil. Se je pa zagotovo težko odvaditi govora na način, ki ga že dolgo uporabljaš. Vaje za ustreznejši govorni slog bi morale biti s strani voditelja opravljene še pred začetkom predvajanja oddaje. V vsakem primeru pa nikoli ni prepozno, a brez dvoma s časom vedno težje.

STUDIO CITY

Neprimeren komentar

1. **A. K.:**

Pritožba na oddajo Studio City 12. 3. ... in komentar Igorja Vidmarja. Komentar je z določenimi izrazi nedostojen in žaljiv. Čeprav gre za bolj prost format oddaje, takšni žaljivi izrazi niso na mestu.

Zmotil me je izraz "ministrant za zunanje zadeve", ker je žaljiv do osebe, ki opravlja to funkcijo, kdorkoli jo že. In pa odkrito nekritično pozivanje k podpori družinskemu zakoniku na referendumu.

Alenka Kotnik, Urednica oddaje Studio City:

Komentar je ena osnovnih in hkrati tudi bolj zahtevnih novinarskih zvrsti in v oddaji Studiu City smo ga kot ena redkih oddaj na TV SLO ohranili vsa leta.

Komentar je po svoji definiciji bolj subjektivna novinarska zvrst, ki pojasnjuje določen dogodek ali proces v okviru širšega družbenega konteksta in kot tak seveda tudi interpretira dogajanje. Zato dopušča ostreje izraze, vrednostno opredelitev in avtorjeve osebni pogled na svet.

Po navedbah v Poklicnih merilih in načelih novinarske etike v programih RTV Slovenija smo ustvarjalci oddaje dolžni besedilo oz. del oddaje nedvoumno označiti kot komentar (citiram: Kadar se odločamo za objavo osebnih mnenj novinarja, je treba zelo jasno opozoriti, da gre za komentar.), kar vsakokrat s posebnim grafičnim ločilom, v katerem se grafični izpiše »Kolumna« tudi naredimo.

In kot je še navedeno v Poklicnih merilih: »Nobeden od zaposlenih novinarjev in urednikov na RTV Slovenija nima monopola nad komentarjem. To velja tudi za zunanje komentatorje.«, zato smo v oddaji zasnovali koncept gostovanja 5 različnih zunanjih komentatorjev, ki so znani po svojih raznovrstnih pogledih na svet. Kot urednica oddaje pa se držim načela, da ne posegam v njihova besedila.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

V vsakem primeru urednik ali urednica odgovarja za izbor komentatorjev, ki izražajo svoja osebna stališča v svojem slogu. Metaforično gledano označba "ministrant za zunanje zadeve" ni žaljiv izraz, je pa porogljiv, mogoče celo sarkastičen. Komentator seveda ima pravico do svobodnega izražanja in mnenja, dokler ne prestopi meje sovražnega govora. Za pritožnika pa bi bilo morda zanimivo prebrati odgovor na pritožbo tudi s strani avtorja komentarja.

UTRIP

Pristransko novinarstvo

1. **I. R.:**

Osebno, levo politično prepričanje novinarke M.Pašek Šetinc, ki ga v oddaji neprofesionalno, enostransko in nekritično "prodaja" kot vsesplošno dejstvo.

Mar Inf.program RTV SLO nima bolj nepristranskih in analitičnih ustvarjalcev in novinarjev v pravem pomenu besede?

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

V pritožbi niste navedli nobenega primera, ki bi potrdil morebitno enostransko in neprofesionalno delo novinarke, zato je težko presojeti o realni teži Vašega mnenja.

ODMEVI

Pristransko vodenje oddaje

1. **J. R.:**

“Pritožujem se zaradi enostranskega vodenja Odmevov s strani R.P. Imam pravico do objektivnega poročanja in informiranja. Najostreje protestiram zoper pristranskost in navijaštvo za stranko SDS in Ivana Janeza Janšo...”

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Imate pravico do objektivnega poročanja in informiranja, vendar v pritožbi niste navedli nobenega primera, ki bi potrdil morebitno enostransko vodenje oddaje s strani R. P. Brez argumentov ostane presoja neutemeljena in nerelevantna.

Neobzirno poročanje

1. **N. H.:**

“Pritožila bi se nad predzadnjo novico v Odmevih, o ruskem kanibalu, ki je bila posredovana zelo brezobzirno.

TURBOLENCA

Nasprotovanje spremembi termina predvajanja ponovitve

1. **M. K.:**

“Lepo prosim, če lahko še naprej ponavljate Turbolenco ob nedeljah...”

RAZVEDRILNI PROGRAM

VIKTORJI

Umik posnetka prireditve s programa in iz arhiva

1. **D. L.:**

Zanima me zakaj in s kakšnimi pravicami ste odstranili Viktorje 2011 iz svojega arhiva? Kot vem živimo v demokratični državi, kjer se take stvari ne cenzurirajo. To se mi zdi nedopustno, da si na MMC dovolite take censure.

2. **J. P.**

Pišem vam, ker sem kot svobododomislen državljan prizadet nad ravnanjem vaše tv hiše glede prenosa podelitev Viktorjev včeraj. Zdi se mi nedopustno, da mi RTV Slovenija odreja kaj si bom na vaših tv sporedih ogledal. RTV Slovenija mi je preprečila dostop do spletnih vsebin lastne produkcije. Poudaril bi rad, da nihče nikogar ne sili, da si ogleda podelitev Viktorjev ali, da se z vsebino strinja. Vedno lahko preklopimo na drug kanal, če nam kaj ni všeč. Menim, da je pristranskost TV Slovenija prešla vse meje in očitno to ni več samo bolezen informativnega programa, temveč se širi tudi v zabavni. So tudi takšne stvari, kot je umetniška svoboda in tukaj se želi omejiti tudi to.

Prosim, da kot varuhinja gledalčevih pravic ukrepate v skladu z vašimi možnostmi.

3. **D. U.:**

Vlagam pritožbo zaradi umika oddaje Viktorji iz arhiva in prepovedi ponovitev. Takšna očitna cenzura ne sodi v razviti svet 21. stoletja. Vsakdo ima pravico do svojega mnenja in nihče mu je pač ne sme kratiti. Toliko manj na javni televiziji.

4. **S. T.:**

S tem pismom izražam izrazito ogorčenost, zaradi odločitve RTV slo, da ne bo predvajala ponovitve oddaje Viktorji 2011. Vsekakor me je zmotila dvoličnost vodstva televizijske hiše pri tej odločitvi, saj po mojem mnenju v tej oddaji ni bilo nič spornega. Če že predvaja prenose iz parlamenta, kjer smo bili priča izrazito sovražnemu govoru in "bogsigavedi" kakšnih buloz, se to še vedno predvaja in tudi v spletnem arhivu je ogled the vsebin možen.

Če je bila RTV slo zgolj zadolžena za prenos in ni bila organizator le-te dotične oddaje, ne vidim zakaj potemtakem takšna odločitev.

Ve se, da je humor vedno in vedno bo temeljil na aktualnih temah.

Kolikor mi je znano je RTV slo neodvisna medijska hiša, ki jo plačujemo vsi davkoplačevalci in plačniki rtv prispevkom. Vendar vidim, da še vedno nad njo bodri politično vodstvo, ki svoje težnje tudi uresničuje.

5. **M. F.:**

Predreferendumski volini molk se še ni začel, kolikor vem. Torej RTV SLO z zaklenitvijo oddaje "Viktorji" do časa po referendumu izvaja ideološko cenzuro, ker ni obenem napovedala preprečitev objav zagovornikov agitacije proti referendumu. Postavila se je v službo trenutnemu politikantstvu in ne vsem državljanom, kar je dolžna storiti, saj jo plačujemo in vzdržujemo. Takšno delovanje RTV SLO nima v Evropi primere niti v Belorusiji. Seveda pričakujem, da boste ukrepali in dosegli objavo takoj. Po referendumu, kar očitno odgovarja sledilcem RKC, bi odprava ukrepa ne imela več nobene teže. S tem se vam potlej nima smisla ubadati, opam pa, da boste javno objavili, na kaj se sklicujejo in kakšne - za lase privlečene razloge - si izmišljajo cenzorji. Javnega razkritja se najbolj boje. Kot vsi skrivači in spletkarji.

6. **E. A.:**

Z ogorčenjem sem danes zjutraj (ponedeljek, 19. marca 2012) prebrala v časopisu Večer, da si ne bom mogla ogledati **oddaje Viktorji, ki je bila na sporedu v soboto, 17. marca 2012, ob 20.00 uri** ker naj bi pristala v »bunkerju«
Ponovitev oddaje naj bi bila na programu v torek, 20. marca 2012, ob 14.05 uri.

Oddaje si nisem mogla ogledati v rednem terminu, ker sem bila odsotna.

Sprašujem se, kdo ima pravico odločati, kaj smemo gledalci videti in kaj ne? Če je to v rokah vodstva, se očitno ne zaveda, da smo tudi gledalci plačniki RTV programa.

Sprašujem Vas ga. varuhinja pravic gledalcev: **Kdo je tisti v demokratični družbi, ki nam gledalcev lahko preprosto prepove, kaj smemo gledati, posebej še, ker del sredstev tudi mi prispevamo?**

V kolikor pa je prišlo v naši družbi že tako daleč, da se morajo določene oddaje cenzurirati, bom pač skušala razumeti in s tem sprejeti dejstvo, da JAVN ZAVOD RTV ni več kredibilni javni medij in pač več ne bom spremljala vašega programa. Trenutno mi je še omogočen preklop na druge programe, vendar se zelo bojim, da nam bo tudi to odvzeto.

Srčno želim, da novinarji strnete svoje vrste in se takšnemu verbalnemu nasilju uprete!

7. **B. Ž.:**

Na vas se obračam z trenutno precej vročo temo »viktorji«. Vsako leto prireditve spremljam na programu v živo, letos pa sem bila ta večer žal zadržana. Seveda sem takoj preverila kdaj si bom lahko ogledala ponovitev prenosa. S tem razlogom se se tudi na delovnem mestu tako organizirala, da sem bila lahko v torek ob 14h uri pred TV sprejemnikom!!! Ker seveda ponovitve ni bilo (sem potem preverila na internet-u zakaj ne...) se obračam na vas z vprašanjem kako se lahko RTV odloči, da ne bo ponovitve, ko pa bi morali misliti na to koga se povabi na oder in kakšen tekst je dovoljen...že pred tem!?

In zakaj so tisti, ki so v soboto zvečer imeli čas in ostali doma pred TV na boljšem!?? Vsi imamo pravico, da si prireditve ogledamo in ker je bila vsako leto ponovitev smo si seveda termin lahko izbirali sami.

Tokrat pa se RTV odloči v zadnjem trenutku da ponovitev ne bo!!

Služba za odnose z javnostjo RTV Slovenija :

Najprej se vam zahvaljujem za Vaša pisma. V javnosti so se oblikovala različna mnenja, pogledi na sobotno prireditev Viktorji 2011, ki jo je bilo mogoče spremljati TV SLO1. Zato vam posredujemo pojasnilo glede prenosa v živo, ponovitve ter umestitve v spletni arhiv rtvslo.si.

Podelitev nagrad Viktorji 2011, je bila letos kljub dogovorom med TV Slovenija, ki je podelitev zgolj prenašala (poskrbela za prenos zvoka in slike), in revijo Stop, glavnim ter edinim organizatorjem po vsebinski, produkcijski in finančni plati, neprimerno izrabljena za politično opredeljevanje in agitacijo.

RTV Slovenija obžaluje, da se je prireditev, ki je bila v vseh teh letih v prvi vrsti namenjena pregledu in ocenjevanju medijskih dosežkov, kot taka pa je bila podlaga za nadaljnji razvoj slovenskega medijskega prostora ter vsa ta leta sinonim za dober humor in satiro, sprevrgla v njuno nasprotje in s tem zlorabila vlogo javnega servisa, ki jo po zakonu izvaja javni zavod RTV Slovenija.

RTV Slovenija ocenjuje, da gre za nedopustno zlorabo živega prenosa prireditve, ki ni potekala skladno s scenarijem, danim TV Slovenija v vpogled pred prireditvijo. Izražanje stališč do referendumskega vprašanja namreč sodi v kategorijo politične propagande, ki je v programih RTV Slovenija prepovedana. Politična propaganda je dovoljena v času volilne kampanje (volitve v državni zbor, za predsednika republike, v Evropski parlament, lokalne volitve, referendum, ...), ki pa mora potekati skladno s sprejetimi pravili za izrabo programskega časa. Od 11. marca do vključno 23. marca 2012 veljajo za programe RTV Slovenija Pravila za predstavitev mnenj o vprašanju zakonodajnega referenduma o družinskem zakoniku, ki so bila objavljena 11. februarja 2012 in do katerih je mogoče dostopati tudi na spletni strani www.rtvsl.si (http://www.rtvsl.si/files/razpisi_natecaji/2012/pravila_referndum_25_3_2012.pdf).

V pravilih je natančno določeno kje in kako v programih RTV Slovenija sme potekati predstavitev mnenj o tematiki referenduma. Na podlagi sprejetih in veljavnih pravil se je vodstvo RTV Slovenija odločilo, da s programa umakne posnetek podelitve nagrad Viktorji 2011. Posnetek oddaje v času referendumске kampanje torej ne bo na voljo, bo pa do njega mogoče ponovno dostopati prek avdio/video arhiva na spletni strani www.rtvsl.si po 25. marcu 2012.

Kljub zapletom pa javni zavod meni, da nagrade viktorji, kot najprestižnejša strokovna priznanja in priznanja občinstva na področju medijev in popularne kulture v Sloveniji, s tem zapletom niso izgubili na pomembnosti in vplivnosti. Ostajajo pokazatelj medijske odličnosti in popularne kulture ter ocenjevalec medijske kakovosti in razvoja. RTV Slovenija se zato veseli sedmih strokovnih viktorjev in dveh viktorjev popularnosti za leto 2011, ki so jim bile v okviru različnih kategorij podeljene sinoči. Odločitve o programskih spremembah v smeri sodobnejšega podajanja informacij in novic, podpora ustvarjanju lastnih konceptov oddaj, inovativnih pristopov k ustvarjanju oddaj in filmov z zahtevnejšo vsebino z namenom doseganja širše javnosti ter ohranjanje in razvijanje oddaj za mlajšo publiko, očitno dajejo odlične rezultate v velikem številu nagrad tako doma kot v tujini.

Zahvaljujemo se vam za razumevanje in vas lepo pozdravljamo.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Situacija, v kateri je bil kršen pravilnik delovanja RTV Slovenije v okviru predreferendumske kampanje, se seveda ne bi smela zgoditi. Ker se je prireditve z neustreznim scenarijem že odvila, pa je odpoved ponovitve oddaje in umik oddaje iz arhiva do izteka referenduma edini možen logičen ukrep v sili. Kar se tiče prevzemanja odgovornosti na strani organizatorja revije Stop in TV Slovenije, pa bo treba razjasniti vse okoliščine in določiti ustrezne ukrepe.

Neustrezna vsebina prireditve

1. M. B.:

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev RTV Slovenije ga. Miša Molk!

Pozivam vas, da ustrezno ukrepate zaradi kršenja *Pravil Radiotelevizije Slovenije za izrabo programskega časa za predstavitev mnenj o vprašanju zakonodajnega referenduma 25. marca 2012* (v nadaljevanju Pravila), do katerih je prišlo v oddaji Viktorji 2011, predvajani 17. marca zvečer na 1. programu RTV Slovenija.

Obrazložitev:

Oddaja Viktorji 2011 ni bila opredeljena kot referendumska pa vendar smo cel večer poslušali in gledali predreferendumsko kampanjo (3. člen Pravil: Za redne informativne oddaje in druge programe RTV Slovenija velja tudi v času referendumske kampanje načelo prepovedi politične propagande, kot ga določa 10. člen zakona o RTVS).

Kot je namreč zapisano v 1. členu Zakona o volilni in referendumski kampanji (ZVRK) (*Volilna kampanja po tem zakonu so vse politične oglaševalske vsebine in druge oblike politične propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah*) je šlo v tem primeru za očitno volilno kampanjo

Če/ker je bila oddaja uporabljena kot predreferendumska, je kršen tudi 6. člen v dveh točkah:

- točka 2): možnost enakovredne predstavitve mnenj referendumskega vprašanja znotraj predvidenega programskega načrta. Možnost predstavitve mnenja so imeli v oddaji le zagovorniki Družinskega zakonika.
- točka 3): dovoljena politična propaganda ne sme iz posameznih programov RTV Slovenija izrinjati drugih vsebin, zato bodo posebej oblikovani časovni okviri za obravnavo referendumskih tem. Poleg tega, da je šlo za nedovoljeno politično proagando, je ta iz vsebine izrinila (praktično ves) zabavni del (ki naj bi bil bistvo oddaje).

Prosim vas, da mi posredujete kopijo prijave v oddaji Viktorji 2011 sodelujočih posameznikov z natančno opredelitvijo, katerega od organizatorjev kampanje so zastopali - v skladu z 8. členom Pravil, ki pravi: V predreferendumskih predstavitvenih oddajah lahko sodelujejo tisti predstavniki parlamentarnih političnih strank ter predstavniki političnih strank in neodvisni

predstavniki, ki niso zastopani v parlamentu, za katere bodo organizatorji referendumskih kampanj napovedali svojo udeležbo.

Organizatorji referendumskih kampanj, ki želijo sodelovati v oddajah na Radiu Slovenija in na Televiziji Slovenija, morajo svoj interes pisno potrditi, posebej vsakemu odgovornemu uredniku informativnega programa Radija, Televizije Slovenija, MMC, regionalnih programov, televizijskega programa za italijansko narodno skupnost v Regionalnem RTV centru Koper-Capodistria ter madžarskega radijskega programa v Lendavi do vključno tretjega dne do 12.00 ure po roku za uradno prijavo organizatorjev referendumskih kampanj.

V naslednjih dneh pričakujem oddajo, kjer bodo imeli besedo (prosto, brez drugega voditelja/moderatorja) samo nasprotniki Družinskega zakonika, saj je v zadnjem odstavku 7. člena zapisano: RTV Slovenija tem strankam oziroma predstavnikom (t.j. politične stranke in neodvisni predstavniki, ki niso zastopani v državnem zboru oziroma v evropskem parlamentu) omogoči predstavitev v okviru njim namenjenih posebnih predreferendumske predstavitev v eni od oddaj iz prejšnjega odstavka ločenih terminih, tako, da je vsaki od teh strank oziroma vsakemu od neodvisnih predstavnikov omogočena medsebojno enakopravna predstavitev.

Obveščam vas, da vlagam tudi pritožbo zaradi kršitve določb Pravil na odgovorno uredništvo informativnega programa in na Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve, ki je pristojen za izvajanje in nadzor nad izvajanjem določb ZVRK.

Ko ste, verjetno po mnogih protestih, oddajo umaknili iz video-/audioarhiva ste zapisali, *da je bila podelitev neprimerno izrabljena za politično opredeljevanje in agitacijo* in da *RTV Slovenija ocenjuje, da gre za nedopustno zlorabo živega prenosa prireditve, ki ni potekala skladno s scenarijem, danim TV Slovenija v vpogled pred prireditvijo.*

Strinjam se z vašo prvo trditvijo, nikakor pa se ne morem strinjati z drugo. Namreč kdorkoli je že kdaj za vašo televizijo pripravljaj scenarij za kakšno prireditev, ve povedati, da mora biti ta zelo natančno določen, izdelan do (skoraj) zadnje podrobnosti, brez možnosti naknadnih (večjih) sprememb.

Torej: če ste dopustili, da je prireditev potekala po drugačnem scenariju, kot vam je bil predložen, je to posledica bodisi vaše nenačelnosti (da niste, kot običajno, zahtevali natančnega scenarija v naprej z dogovorom o nemožnosti sprememb) bodisi vaše (tihe) privolitve (ko ste mirno gledali oddajo, pa imate vendar prav vi možnost poseči vmes - jo prekiniti).

Da niste natančno vedeli, kaj se bo dogajalo, vam resnično ne verjamem. Saj so nastopajoči sami zagotovili, da sta predhodno potekali dve vaji, na kateri so / naj bi bili prisotni tudi predstavniki vaše televizije. Sedeči v prvi vrsti Galusove dvorane pa tudi ne govorijo v prid vašemu nestrinjanju z dogajanjem.

Kot že rečeno ste vi tisti, ki bi lahko, ko ste videli, v katero smer poteka prireditev, zahtevali prekinitve oddaje oziroma prenosa in od nastopajočih zahtevali obrazložitev ter opravičilo vsem nam, ki jih je celotna oddaja prizadela. Tako pa ste dokazali, da sami ne spoštujete vaših lastnih pravil:

1) Kršena so bila **Pravila Radiotelevizije Slovenije za izrabo programskega časa za predstavitev mnenj o vprašanju zakonodajnega referendumu 25. marca 2012** (3., 6., 8. člen).

Dodatno ste ta pravila kršili v dnevih od predvajanja oddaje, saj v skladu s 7. členom Pravil niste zagotovili enakovredne možnosti (torej oddaje z enako dolžino in samostojno besedo) nasprotnikom Družinskega zakonika.

2) Z oddajo ste kršili **Estetska in etična merila ter navodila glede predvajanja programskih vsebin, ki vključujejo prizore in nasilja ali seksualnosti** (v nadaljevanju Etična merila) in sicer 13. člen (starostne skupine) in 16. člen (programske vsebine, ki morajo biti označene s simbolom). V oddaji je bilo ogromno žaljivega govora, nestrpnosti, diskreditacije drugače mislečih in seksualne govorice (ki bi jo lahko opredelili že kot pornografijo) - vsebine ki niso primerne za otroke mlajše od 12 let (in večinoma tudi ne za otroke mlajše od 15 let), obenem pa to ni bilo primerno označeno in tudi ne predvajano v primernem času (11. člen Etičnih meril, 5. odstavek: *RTV Slovenija v programih svojih medijev uveljavlja dva časovna praga in s tem dva časovna intervala v katerih so lahko predvajane posamezne vrste potencialno škodljivih vsebin: - med 21. uro in 5. uro: vsebine, ki niso primerne za otroke mlajše od 12 let ter vsebine, ki niso primerne za otroke mlajše od 15 let; - med 24. uro in 5 uro: vsebine, ki niso primerne za mlajše od 18 let*).

3) Poleg tega ne spoštujete vaših **Programskih standardov**, kjer je zapisano, da v interesu javnosti RTV Slovenija deluje tako, da (med drugim):

- v programih zagotavlja raznolikost mnenj in stališč, spoštuje različnost, politična in verska prepričanja ljudi in prispeva k strpnosti, posreduje vrednote, ki pomagajo – ob spoštovanju razlik – ustvarjati soglasje o temeljnih vprašanjih slovenske družbe s poudarjanjem solidarnosti med ljudmi,
 - ne dopušča izražanja, ki ni v skladu s splošnimi družbenimi normami, razen v nujnih primerih stilne zaznamovanosti govora v umetniških zvrsteh ob upoštevanju mere in dobrega okusa,
 - v oddajah in programih dosledno uveljavlja ločnico med duhovitostjo in vulgarnostjo oz. zasmehovanjem ter preprečuje žalitve, smešenje in druge oblike poseganja v integriteto ljudi,
 - odgovarja javnosti in ne centrom politične in gospodarske moči, pri čemer jo usmerja javna korist,
 - zagotavlja vrhunsko podobo svojih programov v skladu z estetskimi vrednotami v vsebinskem, slikovnem, jezikovno-govornem in glasbenem pogledu,
 - umešča oddaje, ki bi lahko škodovala otrokovemu telesnemu, duševnemu ali etičnemu razvoju v primeren programski čas,
- (Opomba: izbrana so le tista določila, ki so bila v oddaji kršena.)

Glede na neprimernost vsebine vas pozivam, da oddaje po referendumu ne vrnете nazaj v video arhiv, saj predstavlja grobo žalitev večjega dela državljanek in državljanov Republike Slovenije!

Na koncu Programskih standardov je zapisano: *Vodilni delavci RTV in uredniki so dolžni ob neupoštevanju programskih standardov, kar predstavlja težko kršitev delovnih obveznosti, ukrepati v skladu z zakonodajo, ki ureja delovne odnose. Spoštovanje programskih standardov*

mora biti tudi obvezno določilo vsake individualne pogodbe, ki jo sklene RTV Slovenija. Ker menim, da tema dvema določiloma niste zadovoljili, vas pozivam k odstopu! Z dopustitvijo predvajanje oddaje ste izgubili vso kredibilnost vodij javne ustanove oziroma uredništva!

To pismo pošiljam v vednost Varuhinji pravic gledalcev in poslušalcev ter programskemu svetu, katera pozivam naj ustrezno ukrepata!

2. **N. K.:**

NAJOSTREJE PROTESTIRAM!

na sinočno oddajo **VIKTORJI 2012**, ki jo je predvajala RTV Slovenija.

Da vas ni sram! Odgovorne zapret! RTV pa naj ostane BREZ PRISPEVKA ZA RTV!

Kot kristjanko je ta ODDAJA nacionalne televizije žalila moja verska čustva, katere mi brani Ustava republike Slovenije.

Želim, da me obvestite o ukrepih zoper ODGOVORNEGA UREDNIKA ODDAJE.

3. **T. K.:**

Pišem vam v zvezi z oddajo Viktorji, ki je bila sporedu TV Slovenija v soboto zvečer. Oddaja je bila nekulturna, polna vulgarnosti in neprimernih izrazov, bila je tudi polna napadov tako na Katoliško cerkev kot na nasprotnike Družinskega zakonika. Bila je izrabljena za propagando v korist Družinskega zakonika, kateremu nasprotujejo mnogi strokovnjaki iz različnih strok in različnih političnih prepričanj.

Danes sem sicer v TV dnevniku slišal, da oddaje ne boste ponovili, da njena vsebina ni bila v skladu z vnaprej pripravljenim in predstavljenim scenarijem, vendar menim, da se s tako predstavljenim "rahlim distanciranjem" vodstva TV SLO ne more izogniti odgovornosti. Od vas pričakujem, da boste kot varuhinja pravic gledalcev ustrezno ukrepali in poskrbeli, da bodo ustvarjalci te oddaje poklicani na odgovornost. Od vas osebno pa pričakujem, da boste jutri ali pojutrišnjem v Dnevniku TV SLO (ob 19h) javno povedali, kako boste ukrepali.

4. **H. K.:**

Rada bi se iskreno in ogorčeno pritožila nad včerajšnjo prireditvijo Podelitev Viktorjev. Prireditve je bila pod mejo vsakega okusa, etično in družbeno skrajno neprimerna. Komentarji voditeljev so bili dobesedno ščuvanje proti referendumu, ki je pred nami, norčevanje iz vsega normalnega in dostojanstvenega, iz trenutne vlade in reda v medčloveških odnosih. Ogorčena sem predvsem zato, ker so tovrstne prireditve v svojem bistvu potrebne, koristne in privlačne, gleda jih cela Slovenija, organizator pa si drzne to izkoristiti za promocijo enega pogleda na našo trenutno situacijo, ki je obenem še izrazito žaljiva, ne inteligentna in vulgarna. Ker vem, da sem ena od mnogih ogorčenih gledalcev upam, da bo naše mnenje kje zaslediti.

5. **I. Š.:**

To kar se dogaja na nacionalni RTV pa presega vse meje dobrega okusa (VIKTORJI 2012).

Vaše oddaje naj bodo v nacionalnem interesu vseh državljanov in se naj ne postavljajo meje med drugače mislečimi državljani.

Pa še nekaj koliko domače SLOVENSKE glasbe sploh vrtite !

6. **B. L.:**

Zanima me, ali boste kot varuhinja zahtevali odgovornost tistega, ki se ni držal dogovora glede scenarija za oddajo Viktorji, med organizatorji oddaje in RTV. Med RTV in organizatorji vendarle obstaja neka pogodba ali vsaj dogovor, in to da RTV obžaluje neustreznost oz. nedogovorjen scenarij, po mojem mnenju ni dovolj. Menim, da bi RTV morala podati zahtevo po odgovornosti (odškodninski ali kakršnikoli pač), saj se dogovori morajo držati, saj smo v pravni državi.

7. **T. B.**

Vljudno prosim, da me RTV Slovenija v bodoče v svojem razvedrilnem programu "ne posiljuje" s takšnimi ali drugačnimi komentarji glede "družinskega referendum" kot je to storil prvi povezovalac v podelitvi Viktorjev.

8. **I. K.:**

NAJOSTREJE PROTESTIRAM!

nad sinočno oddajo VIKTORJI 2011, ki jo je predvajala RTV Slovenija.

Razočarana sem nad kulturo oddaj, ki jih predvaja slovenska nacionalna TV.

RTV in odgovorni naj bodo kaznovani in RTV naj ostane BREZ PRISPEVKA ZA RTV!

Kot kristjanko, je ta ODDAJA nacionalne televizije, žalila moja verska čustva, katere mi brani Ustava republike Slovenije.

Želim, da me obvestite o ukrepih zoper ODGOVORNEGA UREDNIKA ODDAJE.

9. **T. M.:**

V nadaljevanju vam pošiljam izjavo Družinske pobude, društva za družini naklonjeno družbo ob letošnji prireditvi Viktorji!

Izjava Družinske pobude ob Viktorjih 2011:

Viktorji pokazali kulturo zagovornikov zakonika in njihov odnos do drugače mislečih

V soboto 17.3. je revija Stop organizirala in oblikovala, TV Slovenija pa v živo prenašala prireditev Viktorji 2011. Običajno je bila to zabavna prireditev, na kateri so medijske osebnosti prejele priznanja za svoje delo. Letos pa je bilo žal drugače. Slog vodenja in prireditev sta šli preko meja satire in pod mejo dobrega okusa. Prireditev je bila grobo zlorabljen za politično agitiranje ter žaljivo, nestrpno in podcenjujoče obravnavanje vseh, ki ne podpiramo Družinskega zakonika.

Vodstvu nacionalne TV se način vodenja očitno ni ni zdel sporen, saj so se njegovi člani po pripovedi očitvidcev v prvih vrstah smejali neslanostim na odru, namesto da bi dežurni urednik po nekaj točkah prekinil prenos in se gledalcem opravičil, saj je šlo za očitno zlorabo sredstev, ki jih za nacionalno TV prispevamo vsi državljani. Šele, ko je gnev javnosti postal očiten in množičen, so se distancirali od oddaje in jo umaknili iz spletnega arhiva, pa še to le za čas do referendumu. Zakaj le do takrat? Če menijo, da je oddaja žaljiva, bo žaljiva tudi takrat, če menijo, da ni, pa bi lahko bila dostopna takoj. Se morda bojijo, da bi preveč ljudi lahko videlo prostaško obnašanje zagovornikov zakonika in bi to zanje neugodno vplivalo na izid referendumu, saj jasno kaže vso njihovo nestrpnost, prezir in celo sovraštvo do vseh drugače mislečih. Lahko si predstavljamo, da bi tak odnos in obnašanje ob morebitni potrditvi zakonika dobilo še večji zagon in še več prostora v družbi. Si to res želimo!?

Letošnja prireditev Viktorji je tako še en močan argument več, da se referendumu zagotovo udeležimo in glasujemo proti. Tako bomo pokazali, da imamo radi svoje družine in bi radi tudi prihodnjim rodovom omogočili, da zrastejo ob ljubečem očetu in materi, ter morda preprečili nove zlorabe nacionalne TV za neokusnosti, kot smo jih bili deležni na Viktorjih 2011.

Vodstvo RTV in uredništvo revije Stop pa sprašujemo, kaj bosta naredili, da se kaj podobnega ne bi več ponovilo? Bosta morda vsaj prenehali sodelovati z ustvarjalci prireditve, ki so s svojim obnašanjem pokazali, da njihova kulturna raven ni primerna za nacionalno RTV?

10. **I. K.:**

Izražam zgroženost in protest zaradi vulgarnega in sovražnega govora v oddaji Viktorji 2011. Prepričan sem, da je šlo za prekoračitev vseh meja kulturnega govora, prav tako pa je šlo za kršitev zakonodaje s področja referendumu kot tudi za stigmatizacijo vseh tistih, ki se z družinskim zakonikom ne strinjamo ter zagovarjamo družino in pravice otrok. Zato vas prosim, da kot državni organ preučite kršitev zakona o referendumski in volilni kampanji v primeru Družinskega zakonika, ki je nastala z oddajo Viktorji 2011, predvajano na TV Slovenija 1 v soboto 17.3.2012 ob 20. uri. Hkrati Vas prosimo, da vezano na omenjeni dogodek preverite tudi obstoj razlogov za sum storitve kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti. O postopku me obveščajte po e-pošti.

11. **U. S.:**

Zakaj sem se v soboto zvečer počutila kot drugorazredna državljanka? Kot nekdo, ki ni normalen in ni za ta svet? Zoprni občutek, ko misliš, da si čuden, ker misliš drugače (mogoče celo tako, kot misli večina?). Da je treba ljudi spoštovati. Živi in pusti živeti! Moja svoboda je

tako velika, dokler ne omejuje tvoje svobode. Toleranca pri meni in pri tebi. Ne samo pri meni!

Zato sem zgrožena in protestiram proti nekaterim izvajalcem na prireditvi Viktorji 2011. To ni bil humor, temveč žaljenje. Tudi mene.

Prosim vas, da preučite kršitev zakona o referendumski in volilni kampanji v primeru Družinskega zakonika, ki je nastala z oddajo Viktorji 2011, predvajano na TV Slovenija 1 v soboto 17.3.2012 ob 20. uri. Hkrati vas prosim, da preverite tudi možnost prisotnosti poskusa ali storitve kaznivega dejanja.

12. **P. Z.:**

Če odmislim vso plehkost in prostaštvo v oddaji ob podelitvi "viktorjev", ne morem mimo dejstva, da je bila vsebina oddaje ena sama propaganda za potrditev Družinskega zakonika na nedeljskem referendumu. Da nedopustno izvedbo vsaj delno popravite, imate dve možnosti: 1) da štejete to oddajo ali vsaj inserte kot plačljivo propagandno oddajo in izstavite - sami veste komu - račun ali 2) da omogočite nasprotnikom Družinskega zakonika, da se v enakem časovnem obsegu in v primerljivem terminu pojavijo na zaslonih RTV Slovenija.

Vse ostalo je v posmeh demokraciji!

In potrditev nadaljnjih smeri razvoja centrov moči in odločanja političnega sistema partijskega enoumja.

13. **A. Z.:**

v nedeljo v oddaji Viktorji, sem se kot državljanka RS, katere družina redno poravnava obveznosti za RTV prispevek, zgrozila, kako ste si dovolili celo oddajo posvetiti referendumski kampanji za družinski zakonik. Kot enakopravna državljanka, ima tudi moj drugačen pogled na družinski zakonik, pravico do enako gledane oddaje, v kateri bo scenarij vključno z nastopajočimi govoril izključno proti zakoniku.

Ker so bile kršene moje pravice, da bi imeli nasprotniki enako pravico "svobodno izražati svoje mnenje", pričakujem od vas, hiter in kontreten odgovor, kako boste popravili vso zadevo - ŠE PRED VOLILNIM MOLKOM.

Zanima me kdo je odgovoren, da se je to predvajalo in upam, da bo podal odstop.

Kako bi se glasilo vaše mnenje, da bi samovoljno, zaradi nespoštovanja pravic, prenehali plačevati prispevek, ker z mojimi plačanimi sredstvi ne ravnate pravilno?

14. **I. R.:**

Podelitev nagrad Viktorji - norčevanje iz resnih stvari naše preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Aboten humor brez primere!

Slabšega voditelja bi težko našli. Vpleta politično agitacijo v zabavno oddajo. Žalitev za državljane! Protestiram!

Ali RTV Sloveniji ni jasno, da je program namenjen vsem državljanom? Kje je vaša odgovornost za nevtralen program? Žal mi preostane samo to, da premaknem gumb na drug program. Ob prvi priložnosti, ko bo to mogoče, pa bom z veseljem prekinila naročnino.

15. **M. S.:**

Prireditev Viktorji, ki naj bi bila kulturna prireditev, je bila grdo izkoriščena za politično agitiranje. Žaljivo in nestrpno je obravnavala vse, ki ne podpiramo družinskega zakonika. Kaj takega se na nacionalni televiziji, ki jo plačujemo vsi in ki naj bi bila nevtralna, ne bi smelo zgoditi. Zato oddajam svoj protest in pritožbo v upanju, da se kaj takega ne bo več dogajalo!

16. **H. B.:**

Zgrožena sem, da se na nacionalni televiziji dogajajo zlorabe.

V mislih imam vulgarno in ponižujoče govorjenje, naperjeno proti vsem, ki ne zagovarjamo družinskega zakonika. Zamislite se, kako blatite veliko število ljudi, ki vam namenjamo svoja lastna sredstva za delovanje.

17. **A. K.:**

S tem pismom želim izraziti najgloblje ogorčenje nad prireditvijo Viktorji 2011, ki me je globoko prizadela, ponižala in razočarala.

Kot kristjan sem bil globoko prizadet nad "humoristično" izjavo g. Kobala, da je Sveta družina mavrična družina. Spoštovana, to je žaljitev, ki posega v srce naše vere, zato ob tovrstnih izjavah ne morem ostati ravnodušen. Kako si g. Kobal sploh upa na nacionalni televiziji (za katero smo ŽAL dolžni plačevati naročnino) žaliti pripadnike Rimsko katoliške, Protestantske, Evangeličanske ter Pravoslavne Cerkve? To je zloraba brez primere.

Kot oče sem globoko prizadet nad "humorizmom" g. Jonasa. Oprostite, takšen besednjak ne sodi niti na "kulturno" prireditev, kaj šele na nacionalno televizijo. In to v najbolj gledanem terminu. Da ne omenjam, da je tovrstno govorjenje škodljivo za družbo in moralo.

Kot nasprotnik Družinskega zakonika sem prizadet nad politiziranostjo prireditve Viktorji 2011. Kako očitno so zagovorniki Družinskega zakonika zlorabili RTV SLO za propagiranje le-tega. Obenem bi rad poudaril sovražni govor, ki so ga imeli nastopajoči.

Sovražni govor je še vedno objavljen na vaši spletni strani (<http://www.rtv slo.si/zabava/druzabna-kronika/foto-viktorji-2011-ali-s-humorjem-proti-homofobiji/279179>), saj nasprotniki Družinskega zakonika NISMO HOMOFOBI, ampak se borimo za pravice otrok. Mene ne moti, kako kdo živi, zato oznaki "homofob", ki sta mi jo prilepila avtorja omenjenega članka (K.S. in A.K.) ostro nasprotujem.

Zavedam se, da je uprava RTVSLO na svoji spletni strani objavila opravičilo za nastalo situacijo in jo tudi označila kot zlorabo. Opravičilo sprejemam.

Prosim vas, da nemudoma popravite omenjeni članek (<http://www.rtv slo.si/zabava/druzabna-kronika/foto-viktorji-2011-ali-s-humorjem-proti-homofobiji/279179>) ter ga označite za sovražni govor in diskriminacijo drugače mislečih. Zaradi tega članka pričakujem s strani RTVSLO tudi ustrezno opravičilo, saj menim, da si pošteni državljani Republike Slovenije ter vsi plačniki RTV naročnine to zaslužijo.

Obenem vam želim uspešno delo še naprej.

18. **P. B.:**

Izredno sem zgrožena nad neprimerno vsebino prireditve Viktorji 2012. Javna televizija, ki se financira iz našega denarja, ne sme izvajati pritiskov na drugače misleče in medij izkoriščati za politične pritiske v oddajah, ki niso temu namenjene.

Sobotni večer bi bil prijetnejši, če bi ob ugotovitvi, da scenarij ni ustrezen, da bi predvajanje prireditve prekinili. Predvsem pa se sprašujem zakaj imajo nekateri režiserji, ki imajo izrazito politično usmeritev, toliko možnosti nastopanja na televiziji?!

Kot varuhinja gledalčevih pravic, prosim, da se te naloge lotite resno in zaščitite gledalce, ki so hkrati tudi davkoplačevalci!

19. **J. N.:**

Kaj vi ste si ogledali prireditev Viktorji?

Mar ste imeli take voditelje? Kaj vse so govorili?

Pa to je popoven polom

Kaj takega pa res nisem pričakoval

Take besede pridejo iz ust popularnih voditeljev - drkal in tako naprej -

To je katastrofa

Pa otroci to poslušajo

Sploh g. Jonas je bil najbolj vulgaren

Prosim, da se naredi sankcija proti njemu.

20. **B. G.:**

Kaj boste naredili v zvezi z oddajo o podelitvi Viktorjev?

Zahtevam, da varujete moje pravice, kot gledalca, ki redno plačuje prispevek.

Zahtevam, da nemudoma ukrepate in prekinete nenehno žaljenje mene in vseh ostalih kristjanov!

Ob vsem tem dogajanju mi je vedno bolj jasno kaj se je dogajalo med drugo svetovno vojno v naši državi in se bojim, da nas z vašim tihim podpiranjem barab vodite v slično situacijo!

Prosim, da začnete zadevo jemati resno.

21. **P. K.:**

Sem mama, ki si prizadevam vzgojiti dobre in poštene državljane, ob tem pa žal vse bolj opažam, da je to možno le brez televizije. V našem domu že nekaj let nimamo televizijskega priklopa in opažamo, da smo ravno zaradi tega dosti bolj razsodni in sposobni razmišljati s svojo glavo. Zelo pa me je razžalostilo, ko sem na obisku pri sorodnikih videla del oddaje Viktorji. Za mene in mojo družino, pa tudi za mnoge prijatelje je bila zelo žaljiva in diskriminatorna. Prepričana sem, da bi morala nacionalna TV skrbeti za to, da bi Slovence povezovala, ne pa da nas še bolj razdvaja. Dejstvo o razdvajanju je moč opaziti skozi vso kampanjo o družinskem zakoniku - kako lahko rečejo, da družinski zakonik razdvaja, potem pa predstavijo le argumente za, kaj ne bi bilo korektno predstaviti argumentov za in proti?

Ker verjamem, da se na strinjate vsi z načrtnim razdvajanjem ljudi, z namenom, da jim bo lažje vladati, prosim vse tiste, ki vam je vsaj malo mar za našo Slovenijo in Slovenski narod, da po svojih močeh ukrepate.

22. **S. P.:**

Spoštovana gospa Miša,

kot človeka, Slovenca in državljana me je sram, da ste dopustili tako tendencijozno in propagandno oddajo polno žalitev.

Če mi ne verjamite, pošljite gospodu Miru Cerarju v presojo in oceno, ker levičar in ima izredni občutek za pravičnost.

Upam, da boste na RTV Slovenija ukrepali.

23. **M. S.:**

ODPRTO PISMO VARUHNJI PRAVIC GLEDALCEV TV SLOVENIJA

Po naključju sem bil v soboto 17. marca 2012 med gledalci oddaje Viktorji 2012. Že ob nastopu Borisa Kobala je postalo jasno, da bo oddaja, ki se sicer uvršča med razvedrilne, še vse kaj drugega – predvsem politično propagandna akcija v podporo družinskemu zakoniku.

Nastopajoči se ni zadovoljil s tem, da je sebe spremenil v propagandni pano, v njemu lastni maniri je natresel vrsto blasfemičnih »domislic«, ki za nas kristjane pomenijo grobe žalitve verskih čustev.

Glede na dosedanje izkušnje verjetno ne morem pričakovati tovrstne empatije oz. občutljivosti niti s strani levo usmerjeni Slovencev niti s strani poklicnih varuhov takih in drugačnih pravic. Zato bi rad pozornost usmeril vsaj na drugo plat tega ekscesa. Omenjeni gospod je s svojim nastopom obračunal z drugače mislečim akterjem predreferendumske kampanje na najbolj primitiven nizkoten način in ne z argumentacijo, pač pa z žalitvami, ob tem pa izrabil nacionalno televizijo, ki bi morala biti neopredeljen oz. nevtralen medij, saj jo pač hočeš nočeš plačujemo vsi. Najmanj, kar pričakujem od vas, torej je, da mi odgovorite na naslednji vprašnji:

1. Koliko so civilnodružbena gibanja, ki zagovarjajo predlagani družinski zakonik, prispevala za to bogato propagando, ki jim jo je omogočila nacionalna TV.
2. V kolikor oddaje niso sofinancirala omenjena civilnodružbena gibanja, prosim za podatek, kdaj in v kateri oddaji približno enake gledanosti bo v tednu do referendumu opravljena kompenzacija te enostranske propagande – torej oddaja, v kateri so bo na manj primitiven način nasprotovalo sprejetju družinskega zakonika.

24. **M. E.:**

Spoštovana ga. Molk!

Protestiram zaradi oddaje VIKTORJI v soboto zvečer. V tej oddaji je bilo grobo žaljenih več kakor polovica Slovencev in sicer; vsi tisti, ki smo volili desno opcijo, vsi kristjani in vsi tisti, ki smo proti DZ. Ker smo vsi plačniki RTV prispevka, zahtevamo, da take stvari na javni RTV več ne dogajajo. Poleg tega je cela oddaja izvenela kot agitacija za DZ, ki ga bomo sprejemali v nedeljo, kar je tudi nepravilno do tistih, ki smo PROTI DZ.

Prosim, da mi v odgovoru ne govorite o "umetniški svobodi". Kulturniki naj svojo kulturo dokazujejo tako, da bodo spoštljivi do vseh, tudi do nas kristjanov.

25. **T. Č.:**

Zgrožen sem nad neprofesionalnostjo in žaljivostjo voditeljev letošnjih viktorjev. Česa takšnega si v demokratični družbi ne bi moglo zgoditi. Da si je skupina ljudi, ki so bližje homoseksualnemu lobiju takole prisvojila javno prireditev, ki jo na stroške davkoplačevalcev prenaša javna RTV, je višek. Nepojmljivo sem ogorčen. Želim, da se vse te voditelje na javno televiziji da na črno listo in jim prepove kakršnokoli pojavljanje ali celo honoriranje. Od varuhinje pričakujem, da na to nesramnost takoj opozori v medijih, ker je zaradi bližajopčega referendumu to ljudem potrebno nemudoma pojasniti in da se o tem opredeli v svojem letnem poročilu. Pozdravljam tudi odločitev, da te oddaje v videoarhivu ne bo, kar pa je le prvi korak v kaznovanju storilcev. Če obstaja možnoist kakršnekoli kazenske ovadbe, je ptorebno storiti tudi to!

26. **A. K.:**

... Ob tej priložnosti dajem še pritožbo na prenos podelitve Viktorjev, ker je šlo za enostranko politično propagando za družinski zakonik. V mislih imam predvsem nastop Borisa Kobala. Tudi izrazi Jonasa Žnidaršiča, da mu ga je "pofafala" in da ga je "držala za jajca", nekako ne sodijo v takšen prenos.

Posebej, ker se bo podelitev, predvidevam, ponavljala ob uri, ko jo lahko gledajo tudi mladoletniki.

27. **M. M.:**

Protestiram proti zlorabi včerajšnje podelitve Viktorjev za enostransko propagiranje. Kako razumemo različnost, kako uravnoteženost medijskega prostora in kako naavijaštvo, prav od tistih, ki se najbolj navzven zavezujejo demokratičnosti, odprtosti, enakopravnosti.

Obenem pa vse druge obkladajo z žaljivim govorjenjem , jih poimenjujejo z zagamanci in tako naprej.

Zanima me kako boste reagirali na to. Dovolj imamo tega , da je nekaterim dovoljeno več kot drugim, da se TV zlorablja.

Vesel bi bil vašega mnenja in ukrepov RTVja.

28. **B. C.:**

“Potestiram zoper vodenje oddaje, kjer povezovalc reče, da imamo fašistično vodstvo”...

29. **S. N.:**

“Javna televizija se očitno postavlja na eno stran. Vodstvo bi moralo odstopiti. Enako se je zgodilo v nadaljevanji Moji, tvoji najini. To presega vse norme etike in morale...”

30. **H. K.:**

“... Kobal je povedal vrsto neslanosti...”

31. **P. Z.:**

“Dost imam vašega pljuvanja, laži, hinavščine,.. politične propagande... še veliko neprimernih stvari za tak dan...”

32. **M. M.:**

Gledalka je v daljšem pismu zapisala, “da težko izpove bočelino, žalost in razočaranje ob gledanju oddaje”. Meni, da je oddaja žalila kristjane, da je sramotna za javno televizijo in da bi se morali odgovorni na TVSLO za to opravičiti .

Služba za odnose z javnostjo RTV Slovenija :

Najprej se vam zahvaljujemo za vaša pisma. V javnosti so se oblikovala različna mnenja, pogledi na sobotno prireditev Viktorji 2011, ki jo je bilo mogoče spremljati TV SLO1. Zato vam posredujemo pojasnilo glede prenosa v živo, ponovitve ter umestitve v spletni arhiv rtvslo.si.

Podelitev nagrad Viktorji 2011, je bila letos kljub dogovorom med TV Slovenija, ki je podelitev zgolj prenašala (poskrbela za prenos zvoka in slike), in revijo Stop, glavnim ter edinim organizatorjem po vsebinski, produkcijski in finančni plati, neprimerno izrabljena za politično opredeljevanje in agitacijo.

RTV Slovenija obžaluje, da se je prireditev, ki je bila v vseh teh letih v prvi vrsti namenjena pregledu in ocenjevanju medijskih dosežkov, kot taka pa je bila podlaga za nadaljnji razvoj slovenskega medijskega prostora ter vsa ta leta sinonim za dober humor in satiro, sprevrgla v njuno nasprotje in s tem zlorabila vlogo javnega servisa, ki jo po zakonu izvaja javni zavod RTV Slovenija.

RTV Slovenija ocenjuje, da gre za nedopustno zlorabo živega prenosa prireditve, ki ni potekala skladno s scenarijem, danim TV Slovenija v vpogled pred prireditvijo. Izražanje stališč do referendumskega vprašanja namreč sodi v kategorijo politične propagande, ki je v programih RTV

Slovenija prepovedana. Politična propaganda je dovoljena v času volilne kampanje (volitve v državni zbor, za predsednika republike, v Evropski parlament, lokalne volitve, referendum, ...), ki pa mora potekati skladno s sprejetimi pravili za izrabo programskega časa. Od 11. marca do vključno 23. marca 2012 veljajo za programe RTV Slovenija Pravila za predstavitev mnenj o vprašanju zakonodajnega referenduma o družinskem zakoniku, ki so bila objavljena 11. februarja 2012 in do katerih je mogoče dostopati tudi na spletni strani www.rtvlo.si (http://www.rtvlo.si/files/razpisi_natecaji/2012/pravila_referndum_25_3_2012.pdf).

V pravilih je natančno določeno kje in kako v programih RTV Slovenija sme potekati predstavitev mnenj o tematiki referenduma. Na podlagi sprejetih in veljavnih pravil se je vodstvo RTV Slovenija odločilo, da s programa umakne posnetek podelitve nagrad Viktorji 2011. Posnetek oddaje v času referendumske kampanje torej ne bo na voljo, bo pa do njega mogoče ponovno dostopati prek avdio/video arhiva na spletni strani www.rtvlo.si po 25. marcu 2012.

Kljub zapletom pa javni zavod meni, da nagrade viktorji, kot najprestižnejša strokovna priznanja in priznanja občinstva na področju medijev in popularne kulture v Sloveniji, s tem zapletom niso izgubili na pomembnosti in vplivnosti. Ostajajo pokazatelj medijske odličnosti in popularne kulture ter ocenjevalec medijske kakovosti in razvoja. RTV Slovenija se zato veseli sedmih strokovnih viktorjev in dveh viktorjev popularnosti za leto 2011, ki so jim bile v okviru različnih kategorij podeljene sinoči. Odločitve o programskih spremembah v smeri sodobnejšega podajanja informacij in novic, podpora ustvarjanju lastnih konceptov oddaj, inovativnih pristopov k ustvarjanju oddaj in filmov z zahtevnejšo vsebino z namenom doseganja širše javnosti ter ohranjanje in razvijanje oddaj za mlajšo publiko, očitno dajejo odlične rezultate v velikem številu nagrad tako doma kot v tujini.

Zahvaljujemo se vam za razumevanje in vas lepo pozdravljamo.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Pritožbe s strani javnosti zaradi spolitizirane vsebine večine nastopajočih na prireditvi Viktorji 2011 so povsem pričakovane in razumljive. Vendar tokrat ne moremo razpravljati le o etičnih merilih organizatorjev in ustvarjalcev dogodka, niti le o pomenu svobode govora, niti le o sporočilni funkciji satire, ampak je prišlo do povsem razvidne kršitve pravilnika, ki ga nacionalnemu javnemu zavodu RTV Slovenije določa Zakon o medijih. V času prenosa prireditve v živo je bila RTV Slovenija že zavezana določbam znotraj predreferendumske kampanje, pri čemer je politična propaganda dopuščena le po jasnih pravilih, ki naj bi zagotovile enakovredne možnosti pri predstavljanju in zagovarjanju različnih z referendumskim vprašanjem povezanih stališč. V tem primeru je bil televizijski prenos podelitve nagrad za medijske dosežke preteklega leta v okviru Razvedrilnega programa zlorabljen za politično propagando, ki se je navezovala na vsebino novega predloga za Družinski zakonik. Ali je bil sam slavnostni dogodek ob podelitvi viktorjev zlorabljen za politično agitacijo in s tem povezano vprašanje etike, pa je že vprašanje, ki se tiče predvsem organizatorjev prireditve! Odgovorni predstavniki RTV Slovenije bi morali v vsakem primeru zavrniti možnost prenosa slavnostnega dogodka po scenariju s tako nedvomno politično navijaško motivirano vsebino.

Na ključni vprašanji, zakaj je do spoznanja, da so kršene zaveze javnega zavoda do Zakona o medijih, prišlo prepozno, in kdo je odgovoren za nastalo zadrego, bo treba poiskati odgovore in ustrezno ukrepati. Težko je sprejeti obrazložitev, da vsa odgovornost temelji le na organizatorju prireditve, torej na reviji Stop, ker naj predhodno ne bi bil predložen vpogled v popolno verzijo scenarija, kar je bilo v javnosti s strani nekaterih ustvarjalcev prireditve sicer že zanikano. V normalnih okoliščinah z

ustreznim delovnim procesom si morajo odgovorni ogledati tudi generalko prireditve. V tem primeru bi se morali vprašati, ali tudi na generalki ni bilo možno zaznati nobenih spornih elementov v scenariju? Ali vendarle tudi na strani vodstva TV Slovenije nekdo ni opravil dosledno svojega dela? Res je, da v kolikor bi bilo odstopanje od predloženega scenarija veliko in razvidno šele ob ogledu zadnje vaje, bi nastopila zadrega, saj preprečitev predvajanja tako odmevnega dogodka s predvideno visoko stopnjo gledanosti, ki je že dlje časa napovedan na programski shemi, ni enostavna odločitev. V zadnjem trenutku je težko popravljati scenarij, v kolikor bi držalo, da je šlo za tako velike vsebinske razlike, a v tem primeru bi bilo predvsem nujno in morda tudi povsem izvedljivo. Zakaj se ni tako tudi zgodilo?

Nekateri ustvarjalci podelitve viktorjev za leto 2011 so sicer izražali mnenje, da se v okviru takšnih prireditev nastopajoči preko satire pričakovano dotaknejo najbolj aktualnih tematik in da je tudi sicer po drugih državah na prireditvah podobnega tipa, ko se na primer podeljuje nagrade za vrhunske dosežke s filmskega področja (oskarji, bafta ...), možno zaslediti aktualne politične vsebine. Pa vendar takšne primerjave ne prepričajo, saj se ravno na primerljivih slavnostnih dogodkih voditelji preko satire lotevajo predvsem tematik, ki so povezane s filmi in njihovimi ustvarjalci, pri čemer se političnih tematik dotaknejo toliko, kolikor so predvsem del aktualnih filmskih vsebin. Kdaj pa kdaj izrazijo svoje politično stališče predvsem nagrajenci, ko so jim na razpolago odmerjene minute za zahvalni govor, kar seveda ni in ne more biti del predvidenega scenarija. V tem kontekstu je seveda pravica do izražanja stališč nedotakljiva, v kolikor ne gre za prepoznan sovražni govor. Težko si je predstavljati, da bi kjer koli v civilizirani in demokratični državi javnost povsem mirno sprejemala, da odmevna prireditev s področja kulture ali popkulture že po scenariju preko vloge voditeljev vsebuje jasno politično motivirano agitacijo. Kaj šele, da izpade področje, zaradi katerega prireditve sploh obstaja, povsem drugorazredna tema in v tem okviru tudi njeni predstavniki zgolj statisti na odru in pod odrom uprizarjanja "politične aktualnosti". Od scenarija bi v tem primeru pričakovali, da bo posvečen predvsem dogajanju v medijskem prostoru, medijskim produktom, njihovim predstavnikom in ustvarjalcem. Satira, ki bi se navezovala na medije in "medijce", bi bila prav tako lahko še kako aktualna, pikantna in mestoma morda tudi politično aktualno konotirana. Vendar je vprašanja o tem, kakšen koncept prireditve pričakujemo, že stvar klime naše družbe po eni strani in stvar osebne etike in vsebinskih ambicij organizatorjev prireditve po drugi strani, medtem ko je vloga odgovornih na strani TV Slovenije v tem primeru povsem jasna in celo z zakonom o medijih določena, s tem pa bi moralo biti prav tako jasno, kdo v takšnem primeru nosi odgovornost, da ne prihaja do nepotrebnih kršitev "pravil igre".

MOJA SLOVENIJA

Politiziranje oddaje

1. P. B. T.:

veseli me, da vam ni vseeno kaj si o programu nacionalne televizije mislijo gledalci.

Veliko smo pričakovali od sobotnega kviza, pa vendar, sem pričakovala, da bo gospod Kobal brzdal svoje politične ideje; prosim spoštujte tudi drugače misleče, saj vemo - vsi enaki, vsi enakopravni!!

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Boris Kobal bo opozorjen na Vašo pritožbo.

UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO!

Nustrezen govor in raba slovenskega jezika

1. **A. B.:**

Slabo mi postane, ko na nacionalni televiziji poslušam voditeljico, (ki vodi oddajo »Ugani kdo pride na večerjo«) ki uporablja izrazito ljubljansko narečje. Mal, tko, sm, prpravla,... Posebej me moti to zato, ker se je že zgodilo, da je kdaj bila kakšna izjava v drugem slovenskem narečju podnaslovljena. Absurd je, da nihče te voditeljice ne opozori, da je na nacionalni televiziji, ki jo plačujemo vsi državljani in da naj zato uporablja slovenski jezik.

2. **D. R.:**

Gledalka opozorja na vzvišeno obnašanje voditeljice A. T., ki, po njenem mnenju, kljub kritikam, še vedno uporablja nizek slovenki jezik.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Pritožbe zaradi govora voditeljice oddaje Ugani, kdo pride na večerjo! se vrstijo že več mesecev. Opozorilo bo posredovano odgovornim.

NA ZDRAVJE

Neustrezna kakovost in nivo oddaje

1. **F. Š.:**

Prosim vas, da že enkrat ukinete to oddajo NA ZDRAVJE, ker že 2 leti nimamo kaj gledati ob petkih zvečer. Ta oddaja ni več takšna, kot je bila, predvsem zaradi spakovanja voditeljice, v takšni meri, da se jo ne da več gledati.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Zaradi obnašanja voditeljice se je pojavilo že več pritožb, prav tako zaradi padanja nivoja oddaje. Odgovorni bodo opozorjeni na pripombe.

Neprimerno vključevanje delovanja folklornih skupin

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti
Štefanova 5
1000 Ljubljana

in

Zveza Ljudskih tradicijskih skupin Slovenije
Glavni trg 7
4000 Kranj

TV Slovenija
Kolodvorska 2
1550 Ljubljana
Miša Molk, varuhinja pravic poslušalcev in gledalcev RTV Slovenija

PRITOŽBA GLEDE VKLJUČEVANJA FOLKLORNIH VSEBIN V ZABAVNE PROGRAME TELEVIZIJE SLOVENIJA

Pozdravljeni,

18. februarja 2012 smo v Ljubljani organizirali strokovni posvet za naslovom *Nesnovna kulturna dediščina in folklorne skupine*. Z referati na razpisano temo so se ga udeležili Magdalena Tovornik, dr. Naško Križnar, dr. Rebeka Kunej, Adela Pukl, Anja Soršak, dr. Bruno Ravnikar, Vasja Samec, Neva Trampuš, Vesna Bajić Stojiljković, Mirko Ramovš, Tomaž Simetinger, Branka Moškon, Nežka Lubej in Ida Dolšek – dobri poznavalci tega področja, predstavljene teme pa je spremljalo 35 slušateljev.

Poleg osnovnih tem, ki jih je posvet predvidel, je bila ob zaključku posveta izpostavljena problematika odnosa Televizije Slovenija do folklornih skupin in folklorne dejavnosti nasploh. Razpravljavci so ugotavljali, da goji Televizija Slovenija do folklornih skupin mačehovski odnos, da o folklornih aktivnostih razen izjemoma, ni govora, predvsem pa je pereče vključevanje folklornih skupin v oddajo **Na zdravje**, kjer folklorne skupine opravljajo le funkcijo stereotipizirane scenske kulise, nimajo pa možnosti, da bi v njej predstavile svoj program.

Problem vključevanja folklornih skupin v program oddaje *Na zdravje* smo skušali rešiti že pred leti, in sicer tedaj, ko se je ta oddaja pojavila na Televiziji Slovenija. Takrat je bil sprejete načelen dogovor s producentom oddaje Jožetom Potrebuješem, da bo Javni sklad Republike Slovenije folklorne skupine seznanil z možnostmi vključevanja v to oddajo, oblikovalci oddaje pa bodo v koncept oddaje vključili 3 minutni samostojni program folklorne skupine, v katerem ta predstavi bodisi plese, pesmi, šege, instrumentalno glasbo, oblačilno dediščino ... – torej nekaj iz svojega lastnega programa. Dogovor je bil nekaj časa in delno spoštovan, v zadnjih oddajah pa vse pogosteje kršen. Folklorne skupine oddaje predstavljajo v najslabši luči, kar ne more biti v korist nikomur – še najmanj Televiziji Slovenija, ki naj bi razvijala slovenstvo, imela naj bi vzgojnoizobraževalno vlogo ...

Ker se načelen dogovor redno krši, se dogaja sledeče:

1. Dobre slovenske folklorne skupine se **ne vključujejo** v oddajo *Na zdravje*, ker spoštujejo načelno stališče do tega vprašanja.
2. V oddajo prihajajo **slabe** folklorne skupine – tako tiste, ki kostumsko niso ustrezno urejene in s plesalci, ki nimajo ustreznih plesnih izkušenj.

Slovenija je kot podpisnica UNESCO Konvencije o nesnovni kulturni dediščini dolžna skrbeti za njeno ohranjanje in predstavljanje javnosti – vendar nikakor ne v popačeni obliki, ki jo vidimo v oddaji *Na zdravje*! Z veseljem ponujamo sodelovanje in strokovno pomoč pri izbiri folklornih skupin, ki bodo v treh minutah predstavile del izvirne slovenske tradicijske plesne, glasbene, oblačilne dediščine.

Magdalena Tovornik,
predsednica Zveze ljudskih
tradicijskih skupin Slovenije

Dr. Bojan Knific,
samostojni strokovni svetovalec
za folklorno dejavnost pri
Javnem skladu Republike
Slovenije za kulturne dejavnosti

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Pritožba bo posredovana ustvarjalcem oddaje Na zdravje! in drugim odgovornim za oblikovanje koncepta in scenarija. V kolikor je obstajal dogovor, na kakšen način bo oddaja predstavljala delo folklornih skupin, je kritika še toliko bolj relevantna. Brez dvoma pa ne bi smeli dopustiti nižanja nivoja nastopov folklornih skupin.

GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM

Nasprotovanje ukinitvi oddaje

1. M. K.:

"...Oddaje ni več na sporedu in me zanima ali je "šla" na dopust ali je ukinjena za vedno? V primeru, da je ukinjena za vedno, me zanimajo razlogi, saj menim, da je bila med gledalci dobro sprejeta..."

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Oddaja je umaknjena s programa. Odgovorni urednik razvedrilnega programa je kot razlog navedel 30% znižanje celotnega proračuna za aktualno leto v primerjavi z lanskoletnim in težave z zagotavljanjem prikazovanja novih videospotov. Celoten odgovor je na voljo v januarskem poročilu.

KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM

Neustrezni prevodi pri podnaslavljanju filmov

1. B. Š. Č.:

Rada gledam filme po klasičnih literarnih predlogah in tako sem pred dnevi gledala **Zolaja v prevodu Marjana Poljanca**, žal (ali na srečo) le zadnje pol ure. Že podnaslove izvrstnih Maupasantovih novel je prevedel slabo, takrat sem si za šalo zabeležila samo eno cvetko. Zdravnik pride k bolniku in reče prisotnim: "Prenesli ga boste, da ga oslušujem."

Pri podnaslovih Zolajevega filma pa me je minil smisel za humor.

"Morala si biti moja žena", reče glavni junak junakinji, ki nikoli ne postane njegova žena. (Dobeseden prevod glagolske oblike, ki bi jo bilo treba prevesti s pogojnimi naklonom.)

"Rama je že v vratu", reče porodničar med porodom.

In še marsikaj, s čimer Vas ne bom gnjavila. Razumela bi, če bi se spodrsljaji v podnaslovih kopičili na kakšni minorni zasebni TV, mislim pa, da si nacionalka takih napak, ki očitno ne izhajajo le iz površnosti prevajalca, ampak tudi iz osnovnega nerazumevanja jezika, ne bi smela privoščiti. Vem, da nekateri profesorji na FF svojim študentom včasih priporočijo ogled tovrstnih filmov -- naj jim hkrati odsvetujejo ogled podnaslovov?

Nataša Müller, vodja Oddelka za prevajanje in lektoriranje:

prilagam prevajalčevo pojasnilo in se hkrati z njim čudim, da se gospa spušča na tako raven kritiziranja.

»Že podnaslove izvrstnih Maupasantovih novel je prevedel slabo«. No, za začetek bi lahko, ker je tako stroga do drugih, vsaj pravilno črkovala pisateljev priimek.

Ampak bistvo: je gospa samooklicana vrhovna razsodnica tega, kaj je dober in kaj slab prevod? Oprostite, ampak en primer, ki je po navedbah gospe slab zato, ker je ena beseda arhaična, pač ni dovolj za pavšalno kritiziranje. En stavek bi lahko bil drugačen, enega pa gospa ni razumela. Zato so trditve, da prevajalec ne razume jezika, podle in prenapihnjene. Tudi mene zanima, kjer je tista kopica spodrsaljcev, s čimer noče gnjaviti varuhinje gledalčevih pravic. Nama s prevajalcem jih lahko mirne duše pošlje.

Gospod Marjan Poljanec je vrhunski prevajalec, ki je v desetletjih dela na Televiziji Slovenija prevedel na stotine filmov in nadaljevanj po klasičnih literarnih predlogih in je med prevajalci zelo spoštovan. Zakaj se je gospe zameril, ne vemo, ampak očitno je izrabila institut varuhinje gledalčevih pravic za osebno obračunavanje.

Marjan Poljanec, prevajalec:

Spoštovani!

Uveljavljena prevajalka BŠČ bi se morala lotiti mojih prevodov Maupassanta in Zolaja v podnaslove (in ne prevodov podnaslovov, saj so ti že tako ali tako prevod) bolj kompetentno, manj za šalo pa s smislom za humor, ne pa samo pavšalno in brez utemeljitev. Pičlih troje zgledov je za oceno mojega dela vsekakor premalo. Še v zasebnem pogovoru, kaj šele v javnem mediju, ki ni kakšna »minorna zasebna TV«, bi najbrž morala obširneje odgovoriti na vprašanja sogovornika(-ov), kaj je tako hudo napačno, in svoje ugotovitve argumentirati. A če se dviga oz. zgraža (po Hesselu) ob navedenih primerih, sem kar pomirjen, saj sta prvi in tretji razumljiva vsakomur, kdor hoče razumeti. Da reče porodničar med porodom »Rama je že v vratu« (tu mora biti v dopisu BŠČ najprej vejica in potem narekovaj), so takoj razumele tri mame, ki sem jim to prebral. Nadalje: beseda osluškovati je tudi v medicinskem slovarju in sploh ni arhaizem. Kdor hoče razumeti, razume. Pri »Morala si biti moja žena« pa bi namesto morala zdaj res raje zapisal imela (torej »Imela si biti moja žena), ker pogojnik (se pravi »Morala bi /bila/ biti moja žena« ni edina možnost. Še dva podobna primera: Moral si priti o pravem času/Imel si priti o pravem času; Tebi sem se moral zahvaliti/Tebi sem se imel zahvaliti. Morati in imeti sta v teh primerih sinonima. Najboljši prevedek pa bi bil »Imela si mi biti žena.« Takole arhaizirano bi bilo najbolj v duhu avtorjevega sloga. Kdor hoče razumeti, razume.

Moram reči, da je taka počezna in nagla obsodba mojega prevajanja bolj natolcevanje z očitnim namenom oblatiti me.

Kaj je vzrok, mi pa še ni jasno. Ker BŠČ govori o kopici spodrsaljcev, bi jih morala navesti vsaj ducat pa še več, saj se »in še marsikaj« pri njej »kopiči« v kaj vem kolikšno količino prevajalčeve površnosti in njegovo osnovno nerazumevanje jezika, s čimer pa varuhinje gledalčevih pravic da ne bo gnjavila.

Meni lahko s to kopico kar postreže, če le ne bo šlo za gnjavažo, ampak za utemeljeno in strokovno oceno.

Nemara se bosta BŠČ povrnila čut za humor in razumevanje pa njenemu položaju ustrežnejše in ne le za šalo zbiranje cvetk, če ji pomorem s tem podnaslovom (ki kajpak ni imel ustreznice v izhodiščnem jeziku): Rama je že v vratu, spodnjem, ožjem delu maternice, ki sega v nožnico. (Tako SSKJ.) To pa menda razume tudi, kdor noče.

Za konec: tako površne pripombe so ne le v nadlego, ampak tudi prav nič dobronamerne. Sicer pa so te besede BŠČ le vljudnostna puhlica. Pa še to: Očitno je, da je prevajanje v prevodne podnapise za kritiziranje zelo priročno in udobno.

Kritizira lahko vsak gledalec, ki se mu zljubi (na jezik pa se spozna malone vsak Slovenec, kajne?), saj ima pri roki izhodiščni jezik pa še filmsko sliko, pri knjižnem prevodu pa si mora »kritik« priskrbeti original in ga potem primerjati s prevodom. Le čisto banalen primer: pri podnaslovnem prevodu takoj vidimo napako, če je namesto dvojine uporabljena množina, ker prevajalec ni bil dovolj pozoren. Pri branju tega ali onega prevedenega romana pa je to napako težje zaznati, je pa zelo zelo pogosta.

MOJI, TVOJI, NAJINI

Sporna vsebina

1. H. B.:

... Druga stvar pa je nadaljevanka Moji, tvoji, najini... , ki jo naša 7-članska družina skupaj z najmlajšimi člani redno spremlja. Oz. jo je do včeraj. Kako nenavadno, da je bila tema, o kateri se govori zgoraj, plastično prikazana tudi v nadaljevalki in to v zaporednih dnevih!

To mi daje vedeti, da se tudi Viktorji niso zgodili mimo vas!

Upam, da se bo stvar raziskala.

Zelo sem razočarana, ker prisegam na RTV SLO. Oziroma sem. Sedaj bom rajši tiho.

2. S. N.:

“Javna televizija se očitno postavlja na eno stran. Vodstvo bi moralo odstopiti. Enako se je zgodilo v nadaljevalki Moji, tvoji najini. To presega vse norme etike in morale...”

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Scenarij za nanizanko je vnaprej napisan. Vsak film, nadaljevanka ali nanizanka zagotovo do določene mere odraža avtorjeva osebna razmišljanja ali stališča. Nad ustvarjalnimi produkti seveda ne moremo uvajati cenzure ali kakršnih koli posegov v imenu uravnotežanja mnenj ali prepričanj. Gre za sfero, v kateri je svoboda izražanja različnih pogledov na svet, še posebej pomembna. Občutljivost na morebitna pristranska sporočila se lahko odražajo preko kritike ali odziva javnega mnenja na splošno, torej z vidika dialoga, saj je jasno, da ne gre za področje, kjer bi bili etični standardi zapovedani na enak način, kot so lahko v primeru podajanja stališč v imenu stroke ali profesionalnega novinarskega dela. Je pa res, da lahko mediji preko izbora predvajanja ali oglaševanja določenih ustvarjalnih del

vplivajo na oblikovanje javnega mnenja ali se posredno celo profilirajo kot zastopniki določenega nazora. Za takšno oceno morebiti neprimerne delovanja določenega medija pa je treba obravnavati širši programski kontekst, da bi lahko objektivno in dosledno presojali o domnevnem neprofesionalnem in pristranskem oblikovanju programske sheme.

Nasprotovanje spremembi termina predvajanja

1. U. M. Š.:

Spoštovana Varuhinja,

Kot mati 5 in 7 let starih dečkov, ki z veseljem gledata nanizanko Moji, tvoji, najini sem bila zelo razočarana, ko je bila oddaja prestavljena iz sobote na nedeljo zvečer. Razumem, da nova oddaja gospoda Galuniča želi doseči pomembno gledanost, vendar pa si starši (sem prepričana, da bi se tudi drugi starši strinjali z menoj) želimo v nedeljo zvečer otroke spraviti v posteljo mirno in čimprej.

Torej na vas se obračam s prošnjo, da se poskuša poiskati **termin bolj prijazen otrokom**, ki so pravi gledalci nanizanke Moji, tvoji, najini. Razumem tudi, da RTV kot nacionalna televizija želi pokriti celotno populacijo in da ponuja veliko vsebin, katere je potrebno uvrstiti v program, vendar pa mislim, da v tem primeru ni prav, da se je tako izigralo najmlajše gledalce vaše/naše televizije - saj veste kako pravijo, na mladih (otrocih) svet stoji. Zato moramo upoštevati tudi njihove želje in verjemite, da so otroci sprejeli zamenjavo termina kritično in z vprašanji zakaj je temu tako, in resnično ne želim razložiti otrokom, da zato, ker pač niso toliko pomembni, kot oddaja Maria Galuniča.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Res je. Na mladih svet stoji in prevečkrat ostane le pri izreku, v praksi pa ne deluje dovolj prepričljivo. Moji, tvoji, najini ustreza takoimenovanemu formatu družinske nanizanke, ki je namenjena več generacijam, tudi otrokom. Verjetno imate celo prav, da so ravno otroci njena najbolj prava ciljna publika. Oblikovanje programske sheme vsekakor je odgovorno in večkrat težavno delo, da bi zadostili vsem vidikom umeščanja določenih oddaj na program v ustreznih terminih, ampak Vaše opozorilo vsebuje dober argument in morda bi se vendarle lahko našel v tem primeru ustrežnejši termin predvajanja. Vaša pritožba bo seveda posredovana odgovornim v razmislek.

ŠPORTNI PROGRAM

Nepriprimeren komentatorski pristop

1. J. S.:

Pritožujem se nad komentiranjem prenosa tekem svetovnega pokala v smučanju za moške. Ena takih je bila ta konec tedna v Kranjski Gori. Gre za čustvene izpade komentatorja Urbana Laurenčiča, ki ob nastopu hrvaškega smučarja govori kot, da gre za našega ali še bolj glasno in euforično. Menim, da je to popolnoma neprimerno, saj gre za tujca. Komentator je namreč ob nastopih drugih tujih smučarjev popolnoma miren, kar bi moral biti tudi v pripravi Kostelića. Zaradi "dretja" komentatorja od nastopu Hrvata smo prisiljeni gledati prenos na kakšni drugi televizijski postaji.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

S Hrvaško smo nekoč tvorili skupno državo in takrat se je večina vsaj skoraj enako veselila dosežkov športnikov iz sosednjih republik kot ob uspehih domačih. Še bolj se je to odražalo, kadar kakšno sezono v določenem športu med slovenskimi predstavniki vrhunskih rezultatov ni bilo in so se ljudje toliko bolj navduševali nad dosežki predstavnikov drugih republik. Dejstvo je, da čeprav smo že dolgo osamosvojena država, še vedno veliko ljudi na področju športa doživlja enake emocije pri navijanju za posamezne športnike. Ni nenavadno ali nesprejemljivo, da so športniki iz bivših republik, s katerimi smo nekoč tvorili skupno državo, večjemu delu slovenske populacije še vedno bolj blizu kot predstavniki tujih držav, s katerimi nismo delili pomemben del skupne zgodovine, kar se lahko odrazi tudi pri komentiranju določenih komentatorjev. Je pa res, da ni primerno vzneseno komentiranje, ki bi športnika za tujo reprezentanco predstavljalo kot našega. Naš je v tem primeru pravzaprav vsak, ne glede na narodnost, ki tekmuje za našo reprezentanco oziroma za našo državo.

JUTRANJI PROGRAM

Pohvala novinarke

1. **N. N.:**

Pohvalila bi novinarko Ljerko Bizilj.

DOBRO JUTRO

Neprimerna gostja

1. **B. Š. Č.:**

... In še pripomba glede včerajšnjega nastopa gospe Likovič v oddaji **Dobro jutro**. Gospa je že skoraj četrt stoletja upokojena in že dolgo nima več stika s sedanjo situacijo v šolstvu (če ga je sploh kdaj imela, saj se je ukvarjala predvsem z mavričnimi političnimi preobrazbami -- je pa bila enako zagrizena v vseh vlogah, to ji je treba priznati). Ko je Majda Juvan v času njenega ravnateljstva še vodila kontaktno oddajo na RGL, smo lahko slišali pričevanja staršev otrok, ki jih je menda klofutala. Moje skromno osebno mnenje je, da taka oseba sodi bolj v resničnostne šove zasebnih televizij kot na nacionalko.

Dr.Ljerka Bizilj, odgovorna urednica Parlamentarnega programa:

Spoštovana varuhinja, vsem je težko ustreči, v dnevni triurni oddaji imamo včasih več, drugič manj sreče z gosti. Res pa je, da pravzaprav nikogar ne izključujemo, trudimo se, da smo čim bolj profesionalni, da izberemo goste, ki različno mislijo.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Pomemben del profesionalnosti je tudi presoja o relevantnosti in kakovosti razmišljanj s strani posameznikov, ki jih ustvarjalci oddaj vabijo v goste, ne le različnost sama po sebi.

RADIO SLOVENIJA

DOGODKI IN ODMEVI

Neprofesionalno in pristransko vodenje oddaje (26. 3.) - o izidu referendumu o Družinskem zakoniku

1. **M. P.:**

Spoštovani uredniki in odgovorni, spoštovana varuhinja poslušalčevih pravic!

Novinarka Maja Derčar je v včerajšnji informativni oddaji Dogodki in odmevi (26. 3. 2012) poročala o izidu referendumu o družinskem zakoniku zelo neprofesionalno. Naslonila se je na mnenjske izjave filozofa Igorja Pribaca, ki vidi ločnico med glasovanjem v mestih in vaseh. Ugotavlja, da so družinski zakonik (DZ) podprli v krajih, ki so relativno visoko urbanizirani, se pravi središča velikih mest.

Novinarka njegove ugotovitve ni zavrгла, čeprav bi jo morala, ker je napačna. ZA DZ so (po trenutno dostopnih neuradnih podatkih na spletni strani Državne volilne komisije) več kot 50 % glasovali SAMO v volilni enoti Ljubljana-Center in na Jesenicah. Nikjer drugje, ne v Celju, ne v Kopru, ne v Kranju, ne v Mariboru. Trditev filozofa očitno ne drži, novinarka pa ni opravila svojega dela, ko je ni preverila, čeprav bi to lahko storila s petimi kliki po internetu.

Namesto tega je novinarka komentirala: »Mesta so po pričakovanjih pokazala večjo odprtost za drugačnost.«

Ta del hudo krši temeljne značilnosti novinarskega poročila, ki NI KOMENTATORSKA zvrst, ampak informativna. Poleg tega je izjava novinarke čudna že vsebinsko. Kaj natančno pomeni »drugačnost«? Mislim, da v konkretnem primeru drugačnost v družini prinašata ženski in moški lik, ne pa dva moška (= enakost).

Na koncu novinarka svoj prispevek zaključi z mislijo filozofa Pribaca, da je izid na referendumu etapna zmaga in ne končni izid.

Lepo prosim, naj mi nekdo pojasni, kaj konkretno to pomeni: etapna zmaga in ne končni izid? Kolikor je meni znano, je bil referendum zakonodajne narave, zakonik, kakršen je bil, je propadel, zdaj se bo pisalo nov in drugačen zakonik. Sklepam lahko le, da je novinarka sama presodila, da so volilci nepomembni in da njihova volja nič ne šteje?! Ta zaključek prispevka potrebuje vsaj dodatno pojasnilo, avtorica prispevka Maja Derčak pa še kakšno leto na FDV-ju, kjer je vsem jasno, kaj pomeni NOVINARSKO POROČILO.

Radio Slovenija je javna ustanova in bi se moral še toliko bolj držati profesionalnih standardov, tiste novinarje, ki pa jih ne zmorejo dosegati, pa dodatno izobraziti ali pa odpustiti.

Drago BALAŽIČ, Odgovorni urednik Informativnega in razvojno-eksperimentalnega programa Radia Slovenija:

Spoštovani,

kot uredniku, odgovornemu za oddajo Dogodki in odmevi ter nadrejenemu novinarki Maji Derčar so mi posredovali Vaš dopis – pritožbo zaradi poročanja kolegice Derčar v Dogodkih in odmevih, 26.3.2012. Dovolite mi, da Vam v zvezi s tem odgovorim naslednje:

Avtorica Maja Derčar je v prispevku objavila dva različna komentarja – mnenji po referendumu o Družinskem zakoniku z dveh različnih zornih kotov. V delu prispevka, na katerega se pritožujete, je zgolj citirala ocene prof. Pribca in to tudi poudarila. Sama ni nič komentirala, seveda pa tudi ni naloga novinarja-poročevalca, da bi s posameznimi mnenji sogovornikov v prispevkih polemiziral, izražal strinjanje ali nestrinjanje ali jih kakorkoli komentiral, tudi če so ta mnenja diskutabilna ali za nekoga sporna. V naših informativnih oddajah objavljamo številna mnenja, pravilna in nepravilna, točna in manj točna, vsekakor pa različna, z različnih zornih kotov, na podlagi katerih si lahko poslušalci sami ustvarijo svoje mnenje, pri čemer se z nekaterimi (lahko) strinjajo, z drugimi pa ne. Ob tem ponavljam, da prof. Pribac ni bil edini nastopajoči v tem prispevku, da je v njem nastopil tudi sogovornik z drugačnimi pogledi in argumenti, na ugotovitev prof. Pribca (domnevna razlika med rezultati glasovanja v mestih in na podeželju) pa je neposredno v Studiu ob 17-ih z drugačnim stališčem odgovoril eden izmed sogovornikov, tako da je bilo poročanje v tem primeru absolutno celovito in uravnoteženo ter novinarsko korektno.

Ravno to, kar zahtevate v Vaši pritožbi, da bi morala avtorica prispevka ovreči ugotovitve prof. Pribca, ker so po vašem napačne, bi predstavljalo kršitev pravil profesionalnega poročanja, saj bi potem morala ovreči tudi kakšno drugo oceno, ki bi bila za koga drugega sporna ali napačna.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Prispevek je lahko, kar se tiče izraženih mnenj, uravnotežen, a to še ne pomeni, da posreduje javnosti relevantne vsebine ali verodostojne informacije. In vendar javnost verodostojnost informacij pričakuje od medijev. Novinar lahko le poroča in sam ne komentira izjav drugih, kar pa ne pomeni, da ni odgovoren za sporočilo prispevka. Tudi brez konkretnega komentiranja izjav gostov se novinar sam odloča, čigave in katere trditve posebej poudari ali citira in na takšen način vpliva na vtis s strani občinstva. V vsakem primeru pa nikakor ni samo po sebi sprejemljivo, da so preko prispevkov posredovane občinstvu napačne informacije. V kolikor se objavi intervju z gostom, je jasno, da novinar ne more biti na tekočem z vsem, kar gost trdi, tako da lahko v določenih primerih kvečjemu postavi relevantno podvprašanje, v kolikor lahko dvomi v verodostojnost navedb intervjuvanca. V kolikor celotna oddaja ne poteka v živo in novinar vnaprej po svoji volji izbira, katere izjave bo objavil in jih celo citiral, bi moral poskrbeti, da javnost zaščiti pred zavajajočimi ali celo napačnimi informacijami, kolikor je le mogoče. Občinstvu se zagotovo ne bo nikoli zdelo samo po sebi umevno, da prejema s strani medijev napačne in zavajajoče informacije, ker naj novinarji ne bi bili odgovorni za verodostojnost posredovanih vsebin, v kolikor izberejo izjave drugih, ki podajajo napačne informacije, a bi se lahko sami predhodno prepričali, če navedbe držijo, preden jih objavijo v konceptu in kontekstu, ki ga sami ustvarijo. To je še posebej pomembno, kadar se določeni citati kot pomembna informacija tudi posebej izpostavijo.

1. PROGRAM

Napačne informacije

1. B. M.:

Najprej moram zelo pohvaliti vaš oz. naš Prvi radijski program in upam, da boste tako nadaljevali še naprej. Rad pa bi vas opozoril na nekritično povzemanje raznih "zanimivosti", ki se zadnje čase vse prevečkrat pojavlja v vašem sicer vedno verodostojnem programu. Recimo, včeraj so me zbadli podatki o Yellowstoneskem narodnem parku v pregledu dogodkov 1. marca v zgodovini (okrog 06:15). Najprej že to, da naj bi bil park velik 800 hektarov (to je 8 kvadratnih kilometrov), v resnici pa meri skoraj 9.000 km². Tudi navedbe o količini TNTja, ki bi bila potrebna za nastanek velikega kraterja, bi bilo dobro prej preveriti. Očitno ste sestavek povsem nekritično in na hitro povzeli kar po slovenski Wikipediji (glejte priložo; za primerjavo pošiljam tudi kopijo iz angleške Wikipedije). Kot pred nekaj leti, ko je nekdo izjavil, da je priporočena dnevna količina soli 2 miligrama (torej bi je človek en kilogram pojedel v 1369 letih).

Škoda, ker si na ta način delate slabo ime. Zelo potrebna je tudi previdnost pri prevajanju iz angleščine, kjer števniki "billion" pomeni našo milijardo in ne bilijona.

Darja Groznik, odgovorna urednica 1. programa RA SLO :

Spoštovani!

Prejeli smo vaše elektronske pismo, v katerem nas opozarjate na napačne podatke o Yellowstoneskem narodnem parku v pregledu dogodkov 1.3.2012 na Prvem programu Radia Slovenija v jutranjem času.

Res je, podatki, ki smo jih posredovali poslušalcem, so bili napačni, za kar se opravičujemo. O povzemanju takšnih in drugačnih zanimivosti smo se temeljito pogovorili s sodelavci in upamo, da v bodoče do takih nepravilnosti ne bo prihajalo.

Hvala za opozorilo in lep pozdrav s Prvega programa Radia Slovenija.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Včasih se zgodi tudi napaka. Pomembno je, da napake priznamo, se opravičimo ter nadalje delujemo še bolj natančno in pozorno. Tako se odzivajo najboljši pri svojem delu.

VAL 202

Neustrezna raba slovenskega jezika

1. L. S.:

Spoštovani,

sem zvesta poslušalka VAL-a 202, ker menim, da je aktualen, izobraževalen in razvedrilen.

Moti me pa »šlampasto« mrcvarjenje slovenskega jezika ob napovedovanju kulturnih dogodkov.

Bom kar fonetično navedla najpogostejše spakedranke iz angleščine:

- Performns
- Performer
- Hepening
- Aggrejdan
-

Ravno včeraj me je kar pognalo k telefonu in sem se pogovarjala z vašo lektorico Darinko, ki mi je pojasnila, da ni mogoče lektorirati vseh prispevkov, ker je veliko direktnega poročanja in improvizacije oblikovalcev programa.

Ta razlaga je seveda sprejemljiva, zato pa mislim, da bi bilo potrebno odločno zahtevati od voditeljev programa, da se znebijo tujk in pripomorejo k obstoju slovenskega jezika s skrbno uporabo našega besedišča.

Zahvaljujem se vam za primerno ukrepanje in vas lepo pozdravljam.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Lektorji zagotovo ne morejo vplivati na govor novinarjev dovolj učinkovito, še posebej v primerih, ko poteka oddaja v živo. Vendar bi morali biti voditelji opozarjani na neustrezno rabo slovenskega jezika in se v določenih primerih morda udeležiti ustreznih vaj govora, da ne bi prihajalo do pretirano površne retorike, predvsem pri povezovanju tematik ali v oddajah, ki so bolj informativnega značaja.

MMC in TELETEKST

Neprimeren članek - Viktorji 2011 ali "s humorjem proti homofobiji"

1. A. K.:

S tem pismom želim izraziti najgloblje ogorčenje nad prireditvijo Viktorji 2011, ki me je globoko prizadela, ponižala in razočarala.

Kot kristjan sem bil globoko prizadet nad "humoristično" izjavo g. Kobala, da je Sveta družina mavrična družina. Spoštovana, to je žaljitev, ki posega v srce naše vere, zato ob tovrstnih izjavah ne morem ostati ravnodušen. Kako si g. Kobal sploh upa na nacionalni televiziji (za katero smo ŽAL dolžni plačevati naročnino) žaliti pripadnike Rimsko katoliške, Protestantske, Evangeličanske ter Pravoslavne Cerkve? To je zloraba brez primere.

Kot oče sem globoko prizadet nad "humorizmom" g. Jonasa. Oprostite, takšen besednjak ne sodi niti na "kulturno" prireditev, kaj šele na nacionalno televizijo. In to v najbolj gledanem terminu. Da ne omenjam, da je tovrstno govorjenje škodljivo za družbo in moralo.

Kot nasprotnik Družinskega zakonika sem prizadet nad politiziranostjo prireditve Viktorji 2011. Kako očitno so zagovorniki Družinskega zakonika zlorabili RTV SLO za propagiranje le-tega. Obenem bi rad poudaril sovražni govor, ki so ga imeli nastopajoči.

Sovražni govor je še vedno objavljen na vaši spletni strani (<http://www.rtv slo.si/zabava/druzabna-kronika/foto-viktorji-2011-ali-s-humorjem-proti-homofobiji/279179>), saj nasprotniki Družinskega zakonika NISMO HOMOFOTBI, ampak se borimo za pravice otrok. Mene ne moti, kako kdo živi, zato oznaki "homofob", ki sta mi jo prilepila avtorja omenjenega članka (K.S. in A.K.) ostro nasprotujem.

Zavedam se, da je uprava RTVSLO na svoji spletni strani objavila opravičilo za nastalo situacijo in jo tudi označila kot zlorabo. Opravičilo sprejemam.

Prosim vas, da nemudoma popravite omenjeni članek (<http://www.rtv slo.si/zabava/druzabna-kronika/foto-viktorji-2011-ali-s-humorjem-proti-homofobiji/279179>) ter ga označite za sovražni govor in diskriminacijo drugače mislečih. Zaradi tega članka pričakujem s strani RTVSLO tudi ustrezno opravičilo, saj menim, da si pošteni državljani Republike Slovenije ter vsi plačniki RTV naročnine to zaslužimo.

Obenem vam želim uspešno delo še naprej.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

V prispevku je izraz, ki Vas je zmotil, res precej površno uporabljan. Zagotovo drži, da je bilo mogoče iz nastopov (predvsem nekaterih) voditeljev razbrati, da so izražanje podpore novemu predlaganemu družinskemu zakoniku enačili z nasprotovanjem homofobiji. Res je tudi, kar je možno razbrati iz naslova, da je bil na odru tudi prisoten humor, ki je konkretno obravnaval homofobijo. Vendar avtorja prispevka razlik, ki lahko obstajajo med homofobi in tistimi, ki družinskega zakonika niso podpirali, pa niso nujno homofobi, nista poudarila in si je zato možno razlagati vsebino dejansko tako, kot da je vsak, ki družinskega zakonika ni podpiral, homofob, kar zagotovo ne drži. Pravice otrok pa so zagovarjali tudi podporniki družinskega zakonika, a več kot očitno ni prišlo do zedinjenja pri odgovoru na vprašanje, kako si katera stran pravice otrok predstavlja.

Nepopolne in neažurirane informacije o programskih vsebinah na sporedu

1. V. H.:

Kot vsak dan, tudi danes.

Brskam po internetu. Odprem vašo spletno stran, sporedi:

	SPOROČAMO VPS 0600
06:00	
08:30	POROČILA TVS1 VPS 0830
09:00	ODBOR ZA ZADEVE EU, prenos VPS 0900

12:30 POROČILA TVS1 **VPS**1230

13:30 PRVI DNEVNIK TVS1 **VPS**1330

15:30 POROČILA TVS1 **VPS**1530

17:50 KRONIKA **VPS**1750

18:30 TEDNESKI PREGLED **VPS**1830

19:00 TV DNEVNIK - z znakovnim jezikom **VPS**1900

19:55 SPOROČAMO **VPS**1955

20:00 AKTUALNO **VPS**2000

20:15 TEDNESKI PREGLED **VPS**2015

Ker vem, da bi danes moral zasedati DZ, pač iščem

Vključim TV TTX, spored enak kot na MMCju.

Preklopim na TV3, poteka seja...

Tako je pač v vaši hiši, nekateri pač ne opravljajo svojega dela. Ne z zamudo, sploh ga ne.

Poglejte na HRT. Če program zamuja za eno minuto, njihov ttx to pokaže.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Temeljito smo prevetrili vašo povsem upravičeno pritožbo. Veliko tehničnih težav se vsak dan sproti dogaja na TV SLO. Tako tudi težave z dostopom do spletnega urejevalnika teleteksta, ki je zavračal logiranje vanj. Pogosto je urejevalce teh strani poslalo nazaj na osnovno spletno stran MMC ja. Edina možnost je bila, da so spored napovedovali s podnapisom (crawl) in na spletni strani.

Seveda močno upam, da bo zapletov vse manj in da bo RTVSLO znala in zmogla čim bolj izkoristiti svoje podporne medije.

Vse dobro vam želim in hvala, ker ste se oglasili.

Dr.Ljerka Bizilj, odgovorna urednica Parlamentarnega programa

Najbrž veste, da ni preprosto skrbeti za programsko shemo, ki je dokaj nepredvidljiva, ko pa je, so pogosto še 'tehnične' težave tako s spletno stranjo kot ttx. Kot piše kolega, probleme rešujemo tako, da sproti ažuriramo spodnjo vrstico. Verjamem, da se bodo stvari uredile.

Hvala za razumevanje.

2. **V. H.:**

ponovno sporočam, da Vaši sodelavci NE DELAJO.

Tudi nocoj ne morem preveriti kaj je na sporedu I. programa.

MMC, ko klikneš kaj je ob 20 uri, dobiš:

[Nazaj na seznam oddaj](#)

Omizje

Zvrst: INFORMATIVNI - Pogovori, debate, okrogle mize

Na sporedu: ob sredah, ob 22.50 na TVS1, ponovitev v četrtek, 11.35 na TVS1

Opis:

Koncept oddaje Omizje je zasnovan studijsko. Voditelj izbranim gostom zastavlja vprašanja, tematiko posamezne oddaje ne samo odpira, ampak jo tudi ovrednoti, razčleni in analizira. Omizje v sedemdesetih minutah ponudi podrobnejšo vsebinsko analizo izbranega problema. Oddaja ne želi dati prostora zgolj izražanju političnih mnenj in nesoglasij, ampak skuša celovito odgovoriti na zastavljene dileme.

Na Siol pa.

SLO 1, 13. 03. 2012 20:00 - 21:00

Odkrito

Informativni program / Notranje politična oddaja, Slovenija 2012

A Vam res ni nič nerodno, da se norčujete iz prisilnih naročnikov?

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Spoštovani,

tudi z vašo pomočjo ugotavljam, da je veliko nereda in zmede. Šli smo raziskovati problem in ugotovili, da je izvor v tem, da ima oddaja Odkrito isti stroškovni nosilec kot oddaja Omizje. O tej »menjavi« ni opozoril pristojnih za uvajanje informacij o programu, ki so predlagali, da jim sporočijo podatke o oddaji (kot jih že imajo za oddajo Omizje) http://www.rtv slo.si/modload.php?&c_mod=rtvoddaje&op=web&func=read&c_id=17585), da bodo kreirali novo osebno izkaznico oddaje ter povezavo s sporeda preusmerili na ta naslov.

Napovedniki za aktualne oddaje pa se bodo avtomatsko objavljali, ko jih bodo vpisovali v Provys sistem. (zadnja oddaja žal tudi opisa ni vsebovala).

Hvala vam in lep pozdrav.

3. **V. H.:**

Imam pač navado, da pregledam TV spored, potem pa se odločil kaj bom gledal. Ker je danes četrtek, pričakujem Slakov show. Hočem preveriti vsebino današnje teme. Na vaši spletni strani je ni.

Luka Zebec, vodja multimedijskega centra:

Za vnos opisov vsebin v sistem, iz katerega se generirajo sporedi (z napovedniki) za splet, skrbijo uredništva.

p.s. Na spletni strani četrtkovega sporeda

http://www.rtv slo.si/spored/modload.php?&c_mod=rsponsored-v2&izbran_dan=2012-03-29&izbran_program=1 se ob kliku na oddajo Pogledi Slovenije odpre opis oddaje

http://www.rtv slo.si/modload.php?&c_mod=rtvoddaje&op=web&func=napovednik&c_id=93197, kjer je podrobno opisana vsebina. Dopuščam možnost, da v trenutku, ko je gledalec iskal opis, le-tega ni bilo.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Res je povsem možno, da napovedane vsebine oddaje na spletni strani še ni bilo, ko se je pritožnik skušal informirati o njej. Napovedi bi morale biti na voljo vsaj nekaj dni pred predvajanjem oddaje, a se zgodi, da je ni niti en dan prej. Lahko se zgodi, da je ni niti na dan predvajanja, kar pomeni, da napovedovanje vsebine kasneje izgubi smisel. Zaradi neobjave vsebin v sporedih se pritožbe vrstijo. Minimum, ki ga občinstvo pričakuje, je tudi v tem, da od profesionalnega medija pričakuje redno in ustrezno napovedovanje programa. Odgovorni bodo opozorjeni.

Omejeno predvajanje oddaj v tujini

1. **R. R.:**

Pišem vam v povezavi z videom na zahtevo pri portalu MMC (<http://tv slo.si/>). V zadnjih nekaj tednih opažam, da je kar nekaj prispevkov iz športnega programa TVSLO in sedaj tudi oddajo "Moja Slovenija", nemogoče gledati preko spleta v tujini. Vsakič mi predvajalnik sporoča, da posnetka ni možno gledati v tej regiji ali državi. Verjetno gre za avtorske pravice, ki se jih RTVSLO tako striktno drži. Na drugi strani teh pravic diskriminirate številne Slovence z začasnim ali stalnim prebivališčem v tujini in verjemite mi, številni smo ogorčeni in razočarani, da nas javna televizija degradira od svojega programa.

Predlagam, da bi ogled posnetkov in oddaj omejili na drugačen način (obvezna registracija uporabnikov?, obvezni vpis naročniške številke v kolikor je problem finančne narave?,...) in ne samo na trenutni položaj uporabnika. Sicer sam ne vidim razloga omejitve, saj se s tem širi naša slovenščina in tudi vaš trud, ki ga vložite v dobre prispevke in oddaje. Na vse to moramo biti ponosni vsi skupaj!

Hkrati bi predlagal, da se na podcast (www.rtv slo.si/podcast) uvrsti več rednih in ustaljenih oddaj.

Luka Zebec, vodja multimedijskega centra:

Za določene oddaje ter prispevke (v to skupino sodi veliko športa, filmov in oddaj tuje produkcije ter licenčnih oddaj, tudi oddaja Moja Slovenija), ima Radiotelevizija Slovenija kupljene pravice samo za območje Slovenija, zato teh oddaj oz. prispevkov nikakor ni mogoče prenašati prek spleta brez t.i. GEO zaščite (ne deluje izven območja Slovenija), niti ne smejo biti brez te zaščite na voljo v spletnem audio-video arhivu.

Neprimerni komentarji na Teletekstu

1. **J. K.:**

Včasih se vsedem in brskam po teletekstu. Na straneh 652-659 txt-klepet sem zasledil stvari oziroma pisanje nekaterih uporabnikov, ki mi gredo pošteno na "jetra", in niti približno ne sodijo na javno Tv. Te strani so vse samo tisto kar bi morale biti niso. Vse polno sex oglasov in izprijenih izrazov, raznih spolnih manijakov, z takimi izrazi da te kap. Kako naj svojim otrokom preprečim oziroma onemogočim, da pridejo do te vsebine. Piše nekaj o cenzuri pisanja in sovražnega govora, v praksi pa zadeva ne deluje. Verjetno zato ker je ttx klepet plačljiv. A ne?

Luka Zebec, vodja multimedijskega centra:

Hvala za opozorilo. Klepet na omenjenih straneh teleteksta je storitev, ki deluje že skoraj desetletje. Storitev se je od prvotne uporabe v določeni meri izrodila, saj je klepet, prvotno namenjen debati o različnih temah (politika, šport, ...) v veliki meri postal mesto za navezovanje stikov, iskanje partnerjev in podobno. Administratorji forumov na MMC imajo nalogo, da v skladu s pravili, ki veljajo za tovrstne storitve, s klepeta odstranijo pretirane opolzlosti, njihovim avtorjem pa onemogočijo nadaljnje sodelovanje. Vsekakor pa takšne pritožbe jemljemo resno in se bomo v prihodnje še bolj trudili, da bo omenjenega čim manj.

ARHIV

Neprimerna oddaja - Viktorji

1. **M. H.:**

prosim, da umaknete Viktorje iz Avdio / Vido arhiva, saj ni primeren za mladoletnike. To ni bil primeren 17.3., to ni bilo v času do 25.3., pa tudi sedaj ni primeren. Prosim, da daste svoj doprinos k čuvanju nasilja nad otroci. Menim, da ni potrebno, da se otroške duše umažejo s tako satiro, ki je na trenutke mejna. Hvala.

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Prireditev ni namenjena otrokom.

Manjkajoča oddaja - *Minute za jezik*

1. M. H.:

Zanima me, zakaj že od konca januarja in ves mesec februar na arhivu MMC (AVDIO/VIDEO) ni mogoče najti in si ogledati nobene oddaje "MINUTE ZA JEZIK" in tudi nekaterih drugih oddaj.

In kdaj bo arhiv urejen?

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Spletni portal MMC arhivira premierne oddaje domače produkcije. Od januarja naprej so vse oddaje Minute za jezik ponovitve. Ponovitev ne arhivirajo, ker so že v spletnem arhivu.